

Ohjelma

- Tilaisuuden avaus, pääjohtaja Kari Wihlman
- Väylien rahoitus, toimialajohtaja Mirja Noukka
- Mitä on odotettavissa investointien ja suunnittelun osalta, toimialajohtaja Pekka Rajala
- Väylien päivittäinen liikennöitävyys, toimialajohtaja Virpi Anttila
- Yhteistä keskustelua

Millaisella väyläverkolla liikut ja kuljetat vuonna 2024 - budjetti ja toimenpiteet

27.10.2023

Väylien rahoitus

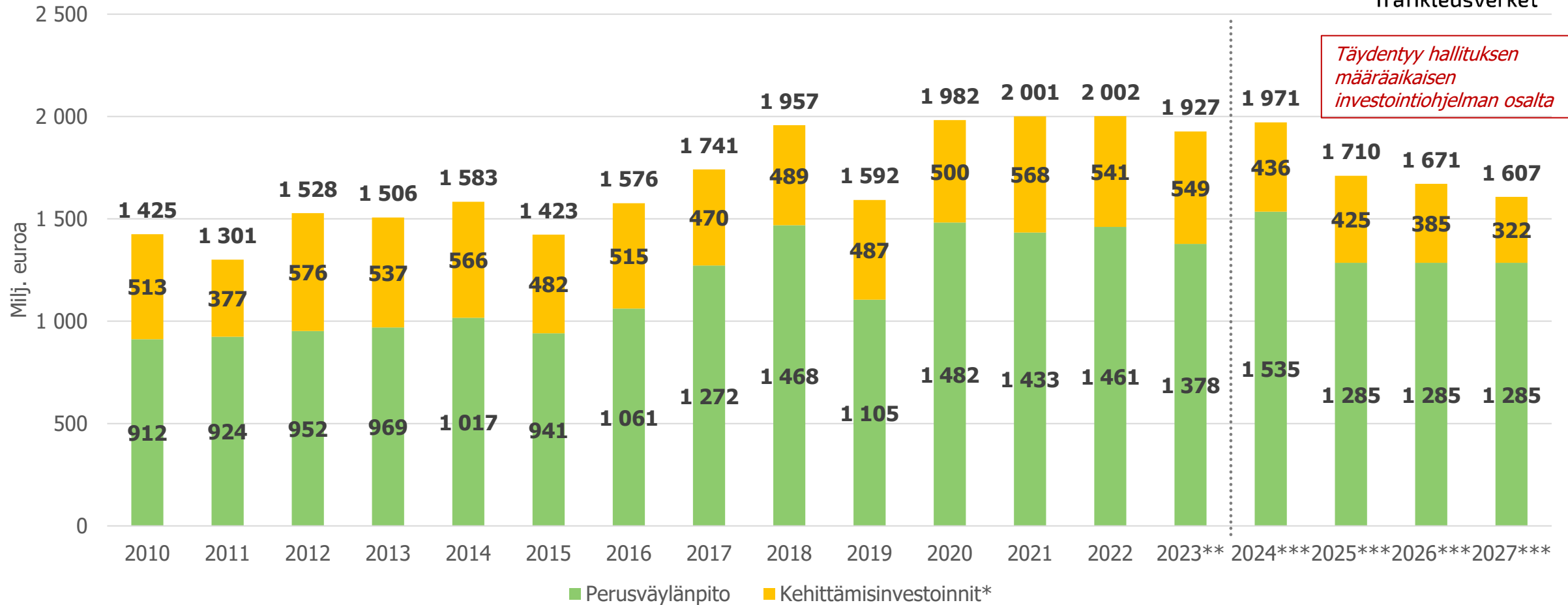
Toimialajohtaja Mirja Noukka

Valtion väylärahoitus (tiet, radat ja vesiväylät)

Väylävirasto
Trafikledsverket

Täydentyy hallituksen määräämisen investointiohjelman osalta

*kehittämisinvestoinnit sisältää momentit 77, 78 ja 79

**HE LTAE II 2023 huomioitu

*** HE TAE2024 ja kehyspäätöksen 10/2023 mukaisesti

13.10.2023

Budjettiesitykset

Talousarvioesitys 2024 (9.10.2023) ja toinen lisätalousarvioesitys 2023 (21.9.2023)

- Valtion väylien n. 2,0 miljardin euron vuoden 2024 määrärahoista valtaosa eli 1,535 miljardia euroa kohdennetaan teiden, ratojen ja vesiväylien **perusväylänpitoon**.
- Väylänpidossa priorisoidaan liikenneverkon päivittäisen liikennöitävyyden vaatimat toimet, vilkasliikenteisen ja elinkeinoelämälle merkittävän verkon kunto sekä liikenneturvallisuus ja digitalisaation tuomat mahdollisuudet. Toimenpiteissä pyritään huomioimaan parlamentaarisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamat tavoitealueet, joita ovat saavutettavuus, kestävyys, tehokkuus ja ilmastonmuutoksen hillintä.
- Talousarvion mukaisesti korjausvelan kasvua pyritään hillitsemään ja väylien kuntoa turvataan huomioiden erityisesti elinkeinoelämän tarpeet.
- Hallitus esittää perusväylänpidon 1,285 mrd. euron kehystasoon 250 M€ lisäystä vuodelle 2024 korjausvelan purkamiseen (hallituskauden määräaikainen investointiohjelma)
- **Väyläverkon kehittämiseen** kohdennetaan 332 M€ ja ylläpitovaiheessa oleville elinkaarihankkeille 104 M€.
- Hallitus esittää käynnistettäväksi osana määräaikaista investointiohjelmaansa kahdeksan uutta väyläverkon kehittämishanketta, joista kolme on suunnitteluhankkeita. Lisäksi yhden kehittämishankkeen laajuutta kasvatetaan valtuuden korotuksella. Aiemmin päätettyjen hankkeiden rahoitus jatkuu suunnitellusti.
- V. 2023 toisessa lisätalousarvioesityksessä esitetään valtuuksien korotuksia 11 aiemmin päätetylle kehittämishankkeelle. Valtuuden korotukset ovat yhteensä 125 miljoonaa euroa, ja johtuvat pääosin kustannustason noususta, mutta myös suunnitelmien täsmentymisestä hankkeiden toteutuksen aikana.
- Seitsemälle kohteelle esitetään yhteensä noin 74 M€ lisärahoitusta. Näille hankkeille on haettu sotilaallisen liikkuvuuden tukea (yhteensä yli 34 M€) syyskuussa 2023 sulkeutuneessa haussa.

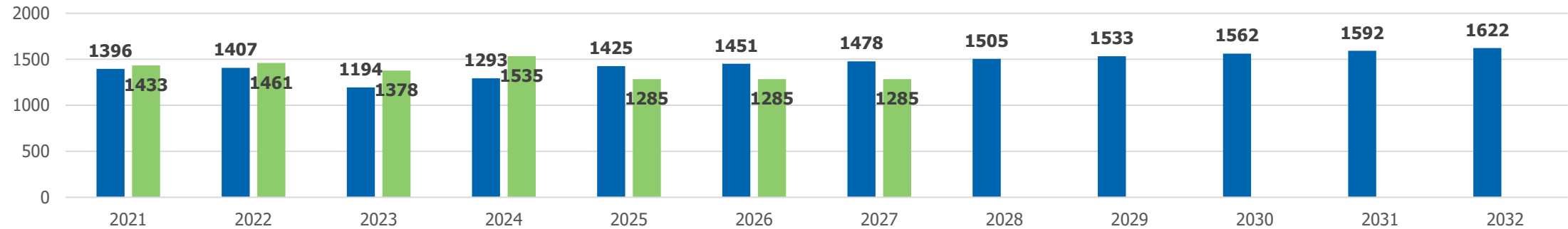
Rahoitusten vertailu

Liikenne 12 tavoitetaso sekä päätetty ja suunniteltu rahoitus

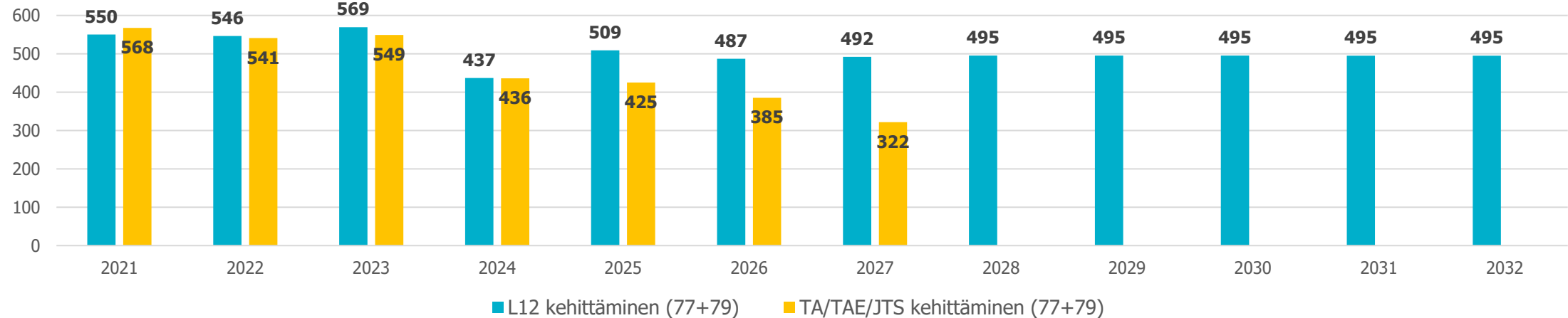

Väylävirasto
Trafikledsverket

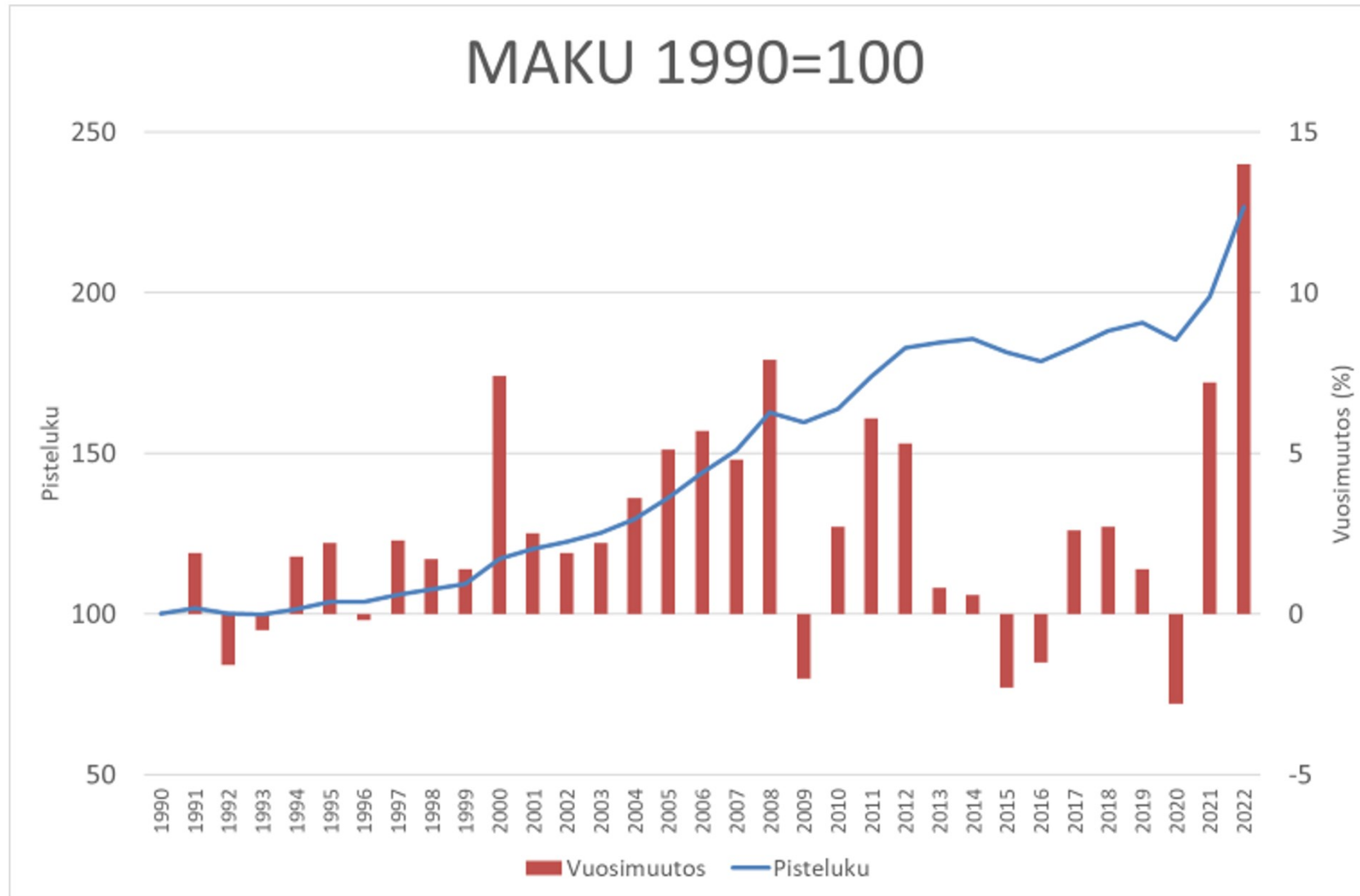
Perusväylänpito

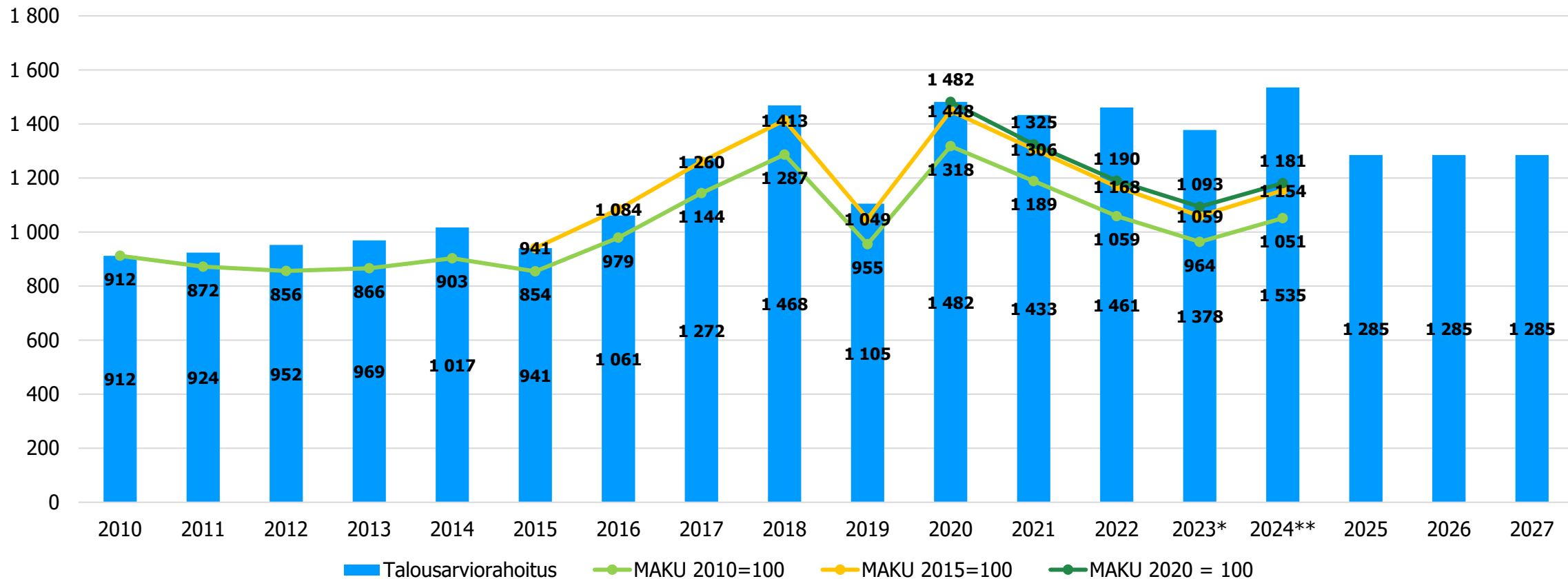
Kehittäminen

Maarakennuskustannusindeksin vuosimuutos vuodesta 1990

Perusväylänpidon rahoitustason kehittyminen huomioiden kustannustason nousu

*kustannustaso 6/2023

** arvio

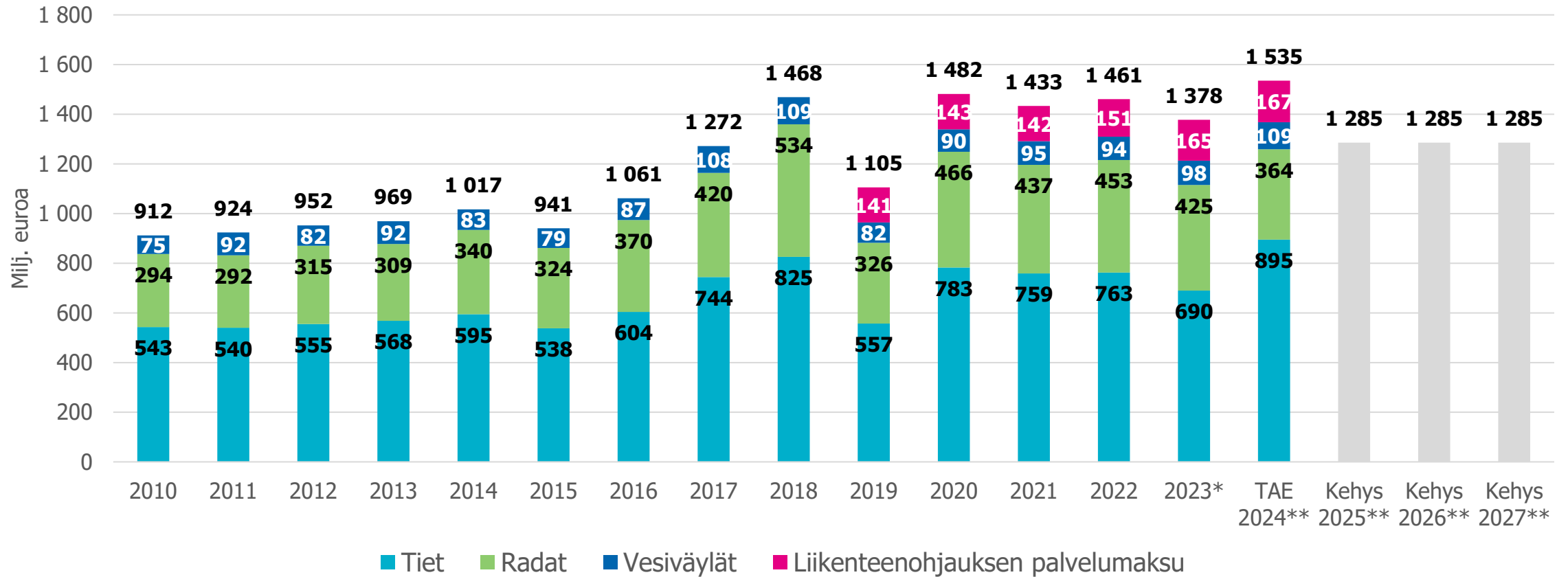
13.10.2023

Perusväylänpidon määrärahojen kehitys 2010-2027 (milj. euroa)

Väylävirasto
Trafikledsverket

Liikenteenohjaus sisältyi ennen vuotta 2019 liikennemuotokohtaisiin kustannuksiin

* HE LTAE II 2023 huomioitu

** HE TAE2024 ja kehyspäätöksen 10/2023 mukaisesti

Tuleville vuosille ei vielä ole jakoa väylämuodoittain, vaan se täsmentyy talarisarviovalmisteluissa vuosittain.

13.10.2023

Perusväylänpidon rahoituksen jakautuminen tuotteittain 2024 (1582 M€*)

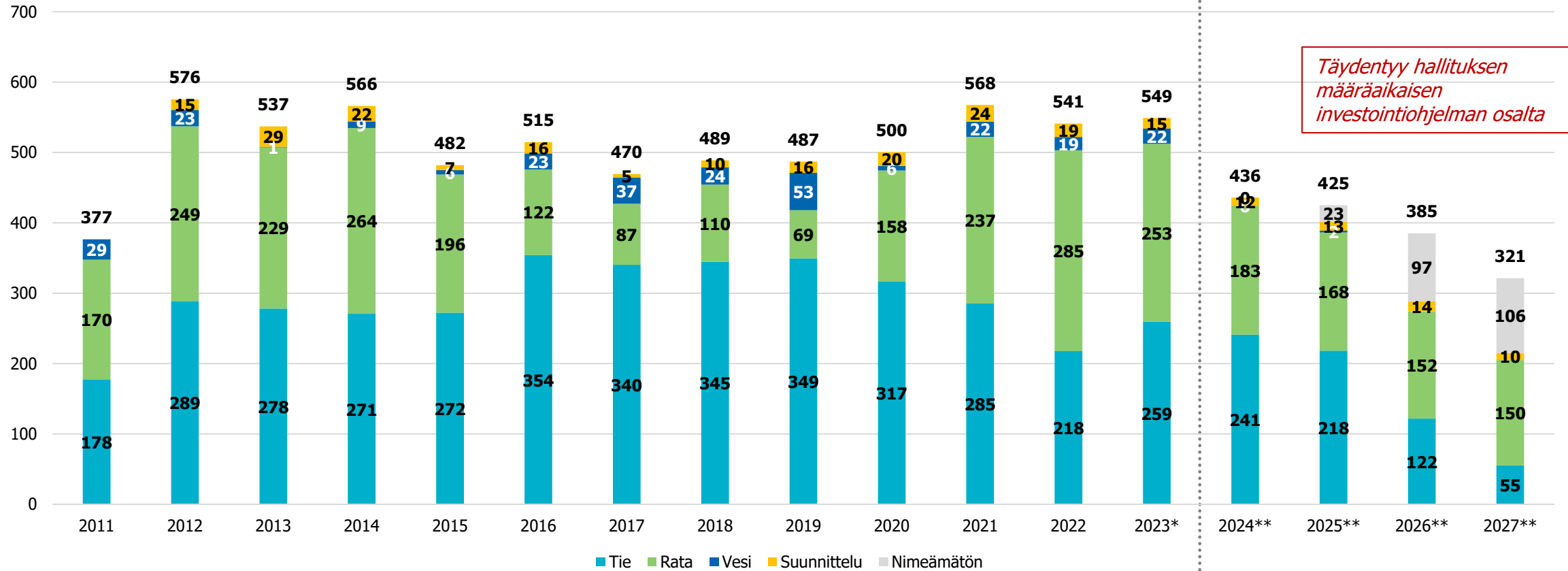

*) määräraha 1535 M€ ja arvio perusväylänpidon tuloista 47 M€ (suurin erä ratamaksun tuotto)

Kehittämisinvestointien rahoitus väylämuodoittain 2011-2027 (milj. euroa)

Väylävirasto
Trafikledsverket

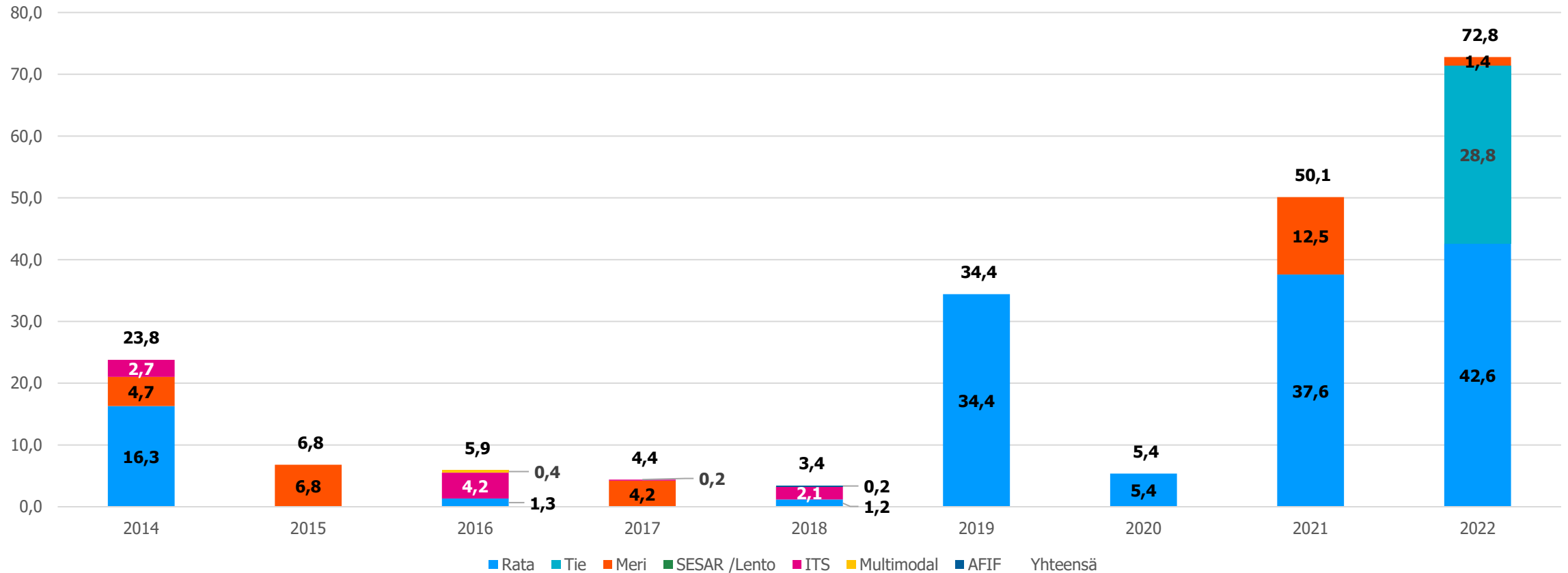

Täydentyy hallituksen määräämällisen investiohjelman osalta

*HE LTAE II 2023 huomioitu

** HE TAE2024 ja kehyspäättöksen 10/2023 mukaisesti

CEF-liikennetuki valtion hankkeisiin 2015-2023 (milj. euroa)

Ohjelmakausi 2014-2020 yhteensä 84,1 milj. euroa
Ohjelmakausi 2021-2027 yhteensä 123,0 milj. euroa (haut 2021-2022, vuoden 2023 haku käynnissä).
Vuodet taulukossa viittaavat haun nimeen. Tukipäätökset on saatu pääosin seuraavana kalenterivuonna.

Valtion hankkeille myönnetty tuki ei sisällä hankkeiden muiden rahoittajien tukiosuuksia.

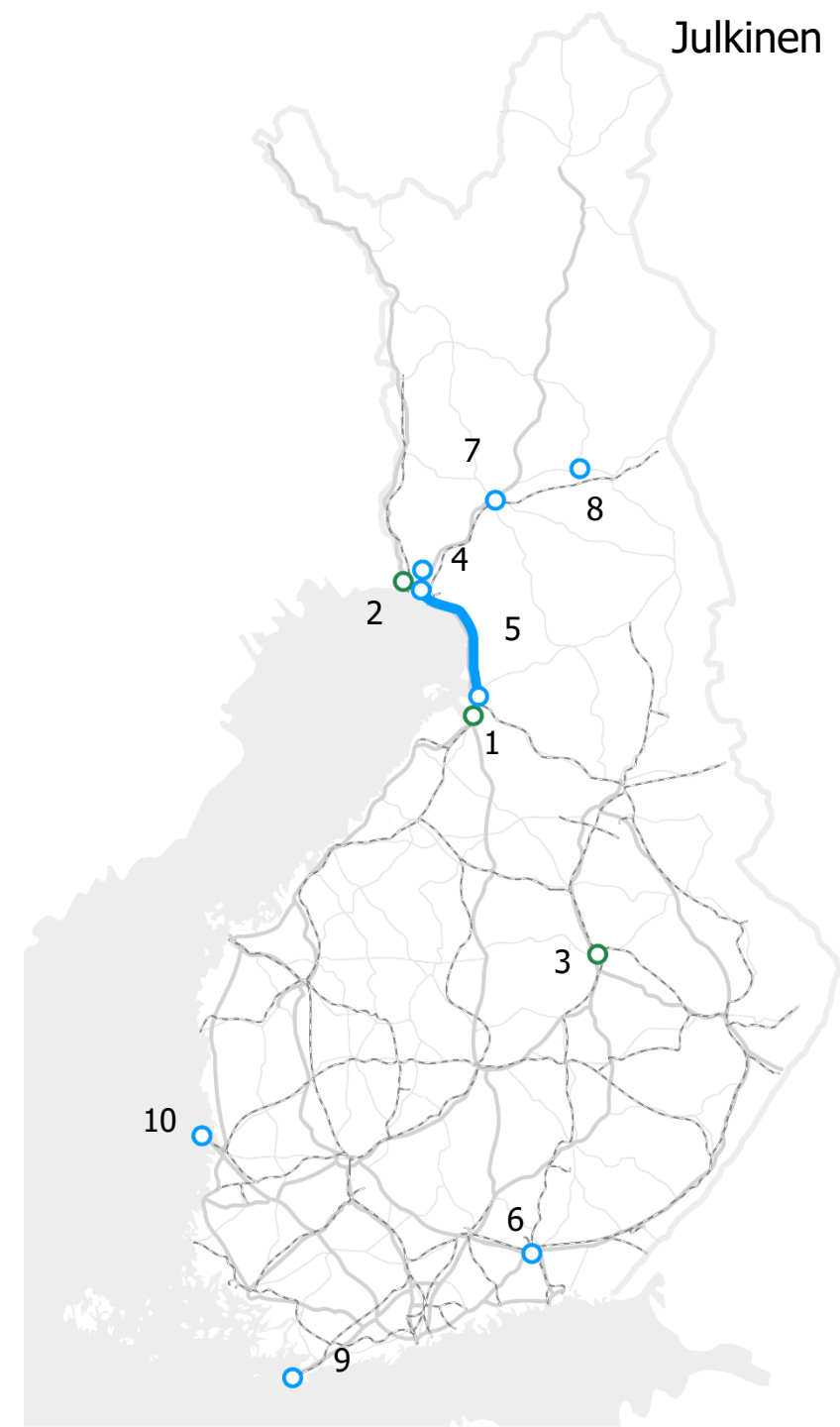
13.10.2023

CEF, sotilaallisen liikkuvuuden tuet

Väyläviraston ja ELY-keskusten toteuttamat hankkeet *)

- Vuoden 2021 haussa myönnetyt tuet
  1. Oritkarin kolmioraide 14,24 M€ (myönnetty tuki 7,12 M€)
  2. Laurila-Tornio-Haaparanta ratayhteyden sähköistys 29,7 M€ (11 M€)
- Vuoden 2022 haussa myönnetyt tuet
  3. VT 9 Lotteinen – Jännevirta, Siilinjärvi 50,27 M€ (25,13 M€)
- Vuoden 2023 hakukohteet (haettava tuki 50 %, mahdolliset tukipäätökset vuoden 2023 lopussa)
  4. Vt 29 Tornionjoen ylittävän sillan peruskorjaus 6,4 M€ (haettava tuki 3,2 M€)
  5. Oulu-Laurila –radan peruskorjaus (tukihanke 33,56 M€) (16,78 M€)
  6. Vt 6 parantaminen väillä Hevossuo-Nappa eli Korian kohta 15,5 M€ (7,75 M€)
  7. Vt 4 parantaminen Hirvas-Rovaniemi-Vikajärvi, suunnittelu 4,6 M€ (2,3 M€)
  8. Kt 82 Kalliosalmen silta, Kemijärvi 2,3 M€ (1,15 M€)
  9. Koverharin meriväylän syventäminen (Hanko) 2,5 M€ (1,25 M€)
  10. Kappelinsalmen ratasillan uusiminen, Mäntyluoto-Tahkoluoto, Pori 4,3 M€ (2,15 M€)

*) Kustannusarviot ja tukisummat sisältävät myös muiden rahoittajien osuudet

A hand is pointing at a technical drawing on a wall. The wall is covered with various papers, including a large sheet with a technical drawing and several smaller sheets with sticky notes. The drawing shows a network of lines and nodes, possibly representing a project plan or a technical diagram. The background is slightly blurred, focusing attention on the hand and the drawing.

Mitä on odotettavissa investointien ja suunnittelun osalta

Toimialajohtaja Pekka Rajala

Vahva ja välittävä Suomi

Petteri Orpon hallitusohjelma

Liite E. Määräaikainen 4 miljardin euron investointiohjelma

Toimenpide	Milj. euroa
Korjausvelan purkaminen	520
Infrahankkeet (Kehittämismomentti ja MAL-hankkeet)	797
Länsirannikon kilpailukyvyyn ja kasvun edistämispaketti	130
VT5 Leppävirta–Kuopio	140
Pääradan kehittäminen Helsinki–Tampere, Liminka–Oulu-kaksoisraide, Tornio–Kolari -radan sähköistäminen	535
Turun Tunnin juna -yhtiön pääomittaminen (Espoo–Lohja & Turku–Salou)	460
Savonrata–Kouvola–Kuopio nopeuden ja kapasiteetin nosto	50
Lentoradan suunnittelu	43
Karjalanradan kehittäminen Luumäki–Imatra 2. vaihe	215
Rantaradan kehittäminen	80
Puhtaan energian Suomen -kärkihankkeet	160
Puolustusvoimien materiaalihankinnat	50
Matkailu- ja luontohanke Palokin koskien patojen purku	20
Elinkeinopoliittinen varaus	400
Sote-palveluiden vaikuttavuusinvestoinnit ja hoitojonojen purku	400
Yhteensä	4 000

Vahva ja välittävä Suomi

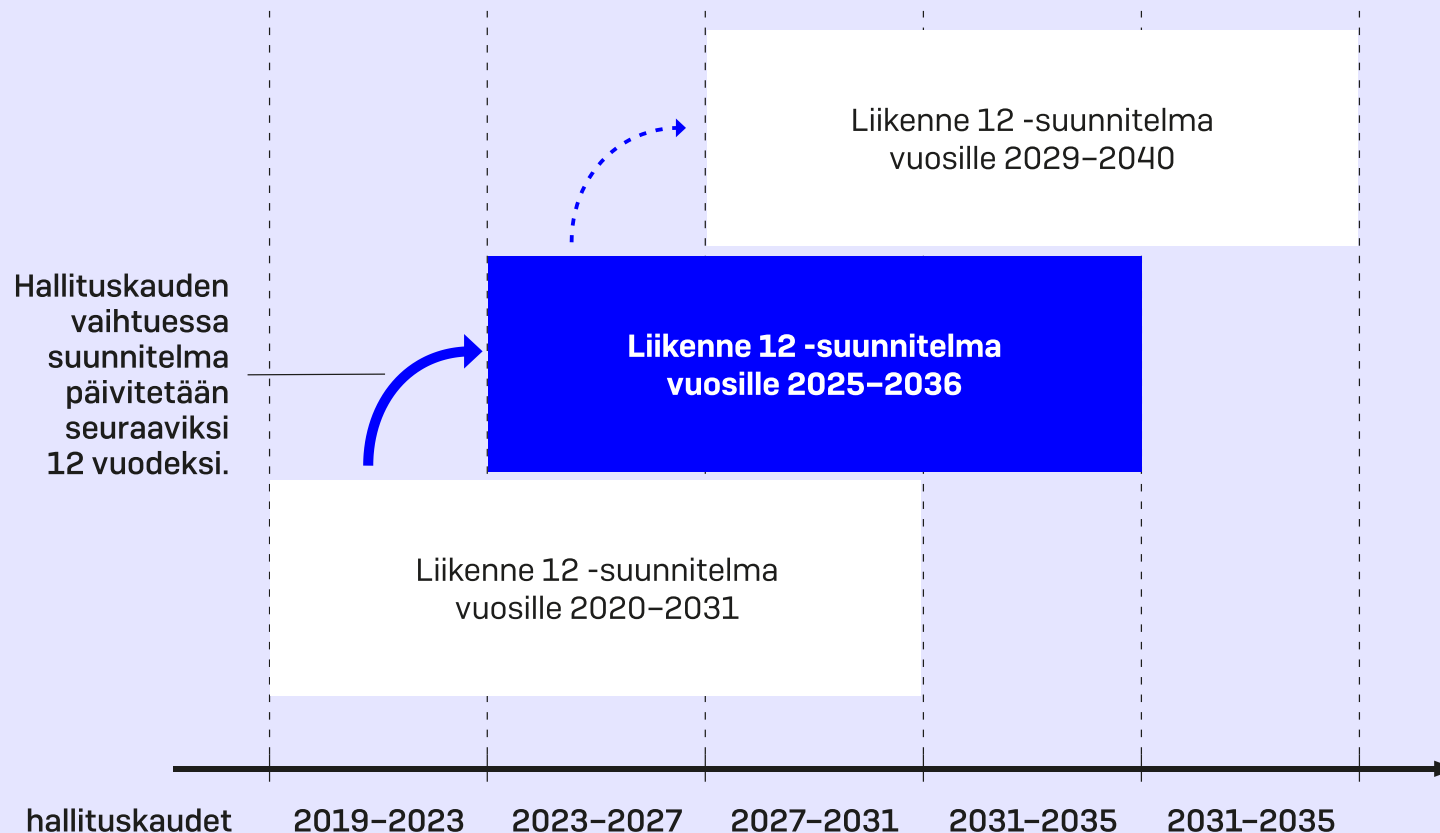
Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023

VALTIOPORTIN JULKAISU
2023

VALTIOPORTIN JULKAISU
2023

Liikenne 12 -suunnitelma päivittyy säännöllisesti

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma Liikenne 12 on kokonaisvaltainen **strateginen suunnitelma** liikennejärjestelmän kehittämisestä pitkällä aikavälillä. Se **kattaa koko Suomen**, matkustaja- sekä tavara-liikenteen, **kaikki väylämuodot** sekä infran, liikenteen palvelut sekä tiedon.

Suunnitelman laatiminen ja rakenne perustuvat **liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettuun lakiin** (503/2005). Suunnitelma päivitetään joka hallituskausi, aina **12 vuodeksi** kerrallaan.

Suunnitelma mahdollistaa **tehokkaan ja tietoon perustuvan** liikennejärjestelmän kehittämisen kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioiden.

Valmistelu tehdään laajassa **yhteistyössä** sidosryhmien kanssa.

Väyläverkon suunnitelmat ja ohjelmat

Väylävirasto
Trafikledsverket

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

LVV LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Väyläviraston suunnitteluohjelma

4v

Väylänpidon perus- suunnitelma

4v

Liikenneverkon strateginen tilannekuva

12v

Valtakunnallinen liikennejärjestelmä- suunnitelma (Liikenne 12)

12v

Väyläverkon investointi- ohjelma

8v

Yhteistä kaikissa suunnitelmissa

Vaikutusten
arviointi ytimessä

Päivitetään
vuosittain
(pois lukien
Liikenne 12)

Vuorovaikutus
sidosryhmien
kanssa

Väyliä koskeva
lainsäädäntö

Investointiohjelma 2024-2031

Rataverkon kehittämis- ja parantamishankkeet

Kehittämishankkeet

- R1 1A** Helsinki-Riihimäki 3. vaihe 339 M€
  - R2 1A** Kokkolan asema-alueen kehittäminen* 16 M€
  - R3 1A** Kotka: Kotolahti-Mussalo läpiajoraide (lisäraide) 7 M€
  - R4 1A** Tampereen henkilöratapiha 140 M€
  - R5 1A** Turku-Uusikaupunki peruskorjaus 82 M€
  - R6 1B** Hanko-Hyvinkää peruskorjaus 53 M€
  - R7 1B** Helsinki-Tampere peruskorjaus 350 M€
  - R8 1B** Imatra-Joensuu välityskyvyn parantaminen 60 M€
  - R9 1B** Kouvola-Kuopio matka-aikojen lyhentäminen 12 M€
  - R10 1B** Lauritsalan liikennepaikka 22 M€
  - R11 1B** Lautiosaari-Elijärvi ja Tornio-Röyttä peruskorjaukset ja sähköistykset (ehdollinen rahoitusratkaisun löytymiselle) * 19 M€
  - R12 1B** Luumäki-Joutseno välityskyvyn parantaminen ja nopeudennosto 247 M€
- 1B Raakapuun kuormauspaikkojen kehittäminen 20 M€
  - 1B 250 kN akselipainoverkoston kehittäminen 43 M€

1A = Toteutusvalmis

Parantamishankkeet

- RP1** Hyvinkää-Hanko-radalle uusi välisuojustuspiste Rajamäki-Nummela-rataosuudelle 0,5 M€
  - RP2** Kemin aseman matkustajalaitureiden parantaminen 4–6 M€
  - RP3** Vammalan ratapihan uudet raide-, laituri- ja alikulkujärjestelyt sekä tavaraliikenteen kapasiteetin lisäykset 7 M€
  - RP4** Karjaa-Hanko –välin matkustajalaitureiden pidentäminen 1 M€
  - RP5** Riihimäki-Tampere-välin matkustajalaitureiden pidentäminen 3,5–5,5 M€
  - RP6** Tornio-itäinen matkustajalaiturin pidentäminen 0,1–0,4 M€
  - RP7-9** Turvalaitteiden rakentaminen ratapihoille (Pieksämäki, Kuusankoski, Kotka Hovinsaari) 3,5 M€
- Lisäksi:**
- Alempien nopeusrajoitusten poisto 13 M€
  - Junaliikenteen kameravalvonnan lisäykset ratapihoille 3,2 M€
  - VAK-ratapihojen turvallisuutta parantavat toimenpiteet 2–4 M€/v.

1B= Suunnittelu kesken

Maantieverkon kehittämishankkeet

Pääväylien kehittäminen

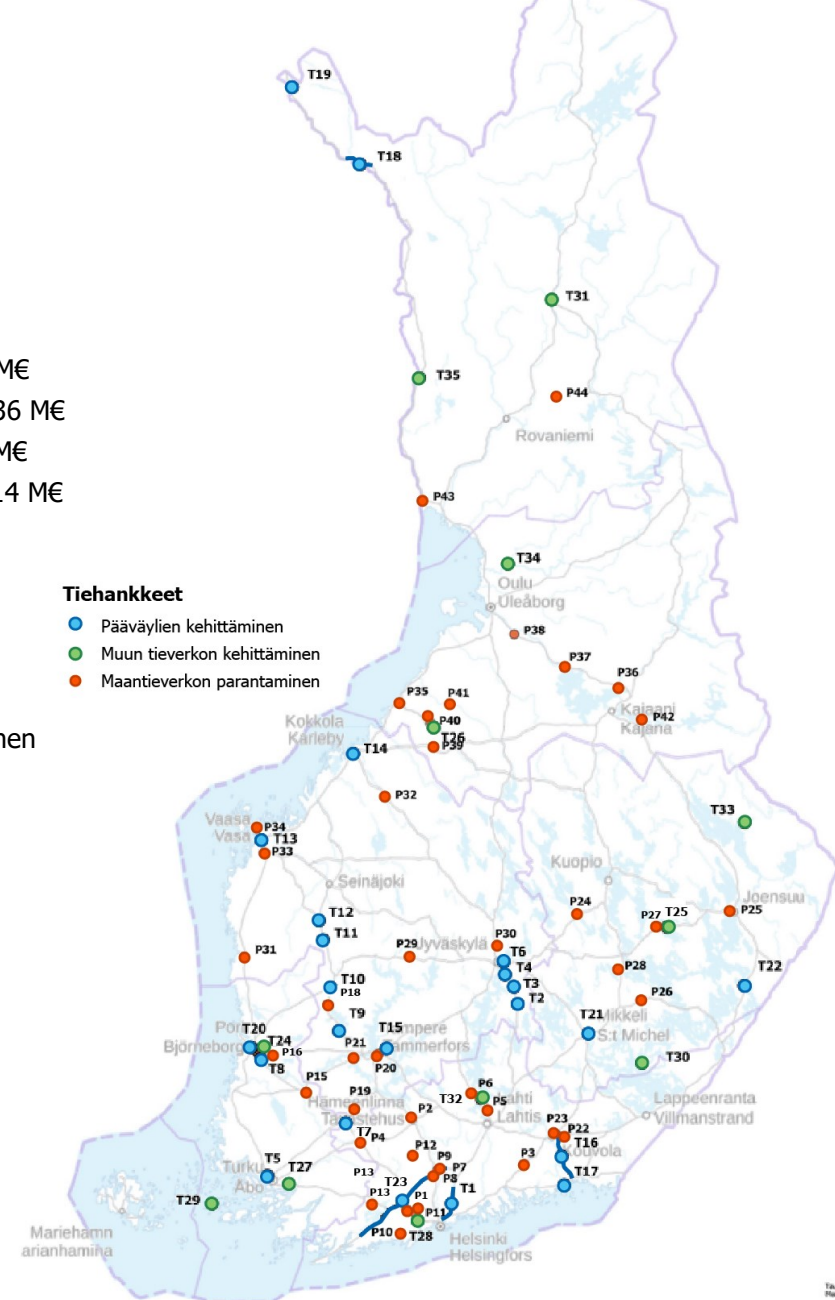
- T1 1A Vt 4 välillä Kehä I-Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymä (sis. liikenteen hallinta Helsinki-Järvenpää), Helsinki 139 M€
 T2 1A Vt 4 Leivonmäen pohjoispuolella, Joutsa 14 M€
 T3 1A Vt 4 Vestonmäen kohta, Toivakka 10 M€
 T4 1A Vt 4 Oravasaaren eritasoliittymä, Jyväskylä 7 M€
 T5 1A E 18 kt 40 Turun kehätie Raision keskustassa 221 M€
 T6 1B Vt 4 Vaajakosken kohta, Jyväskylä 185 M€
 T7 1A Vt 2 Humppilan kohta 8 M€
 T8 1A Vt 2 Ruskila-Haistila, Ulvila 7 M€
 T9 1A Vt 3 Hämeenkyrönväylän jatke, Rokkakoski/Hanhijärvi 12 M€
 T10 1A Vt 3 Alaskylä-Parkano 16 M€
 T11 1A Vt 3 Koskuen ja Rajalanmäen kohdat, Kurikka 18 M€
 T12 1A Vt 3 ja Vt 19 liittymä Jalasjärvellä, Kurikka 12 M€
 T13 1A Vt 8 ja st 742 Vaasan yhdystie 1. vaihe 43 M€
 T14 1A Vt 8 Kokkolan keskustan kohta 1. vaihe 16 M€
 T15 1A Vt 9 Tampere-Orivesi, 1.vaihe välillä Alasjärvi/Käpykangas 108 M€
 T16 1A Vt 15 Kotka-Kouvola 140 M€
 T17 1A Vt 15 Kotkan sisääntulotie (Hyväntuulentie) 10 M€
 T18 1A Vt 21 Palojoensuu-Maunu, Enontekiö 34 M€
 T19 1A Vt 21 Ailakkalahti-Kilpisjärvi, Enontekiö 4 M€
 T20 1B Vt 2 parantaminen Porin keskustassa 68 M€
 T21 1B Vt 5 Savilahden silta, Mikkeli 17 M€
 T22 1B Vt 6 Syrjäsalmen silta, Kitee 7 M€
 T23 1B Vt 25 Hanko-Mäntsälä 1. vaihe 100 M€

Muun tieverkon kehittäminen

- T24 1A Vt 11 Koiviston silta ja Pikkuhaaran silta, Pori 12 M€
 T25 1A Vt 23 Karvion kanavan kohdalla, Heinävesi 13 M€
 T26 1A Vt 27 Ylivieskan eteläinen ylikulkusilta 13 M€
 T27 1A Kt 40 Hepojoen silta ja Pietilän alikulkukäytävä, Kaarina 9 M€
 T28 1A Kt 50 Kehä III Espoonkartanon kohdalla, painumakorjaus 36 M€
 T29 1A Yt 12003 Kivimon lossin korvaaminen sillalla, Parainen 12 M€
 T30 1A Yt 15123 Hätinvirran lossin korvaaminen sillalla, Puumala 14 M€
 T31 1B Vt 5 Kitisen silta, Sodankylä 8 M€
 T32 1B Vt 24 Vääksyn silta, Asikkala 7 M€
 T33 1B Kt 73 Lieksanjoen silta, Lieksa 9 M€
 T34 1B St 849 Iijoen silta, Oulu 8 M€
 T35 1B St 937 Pellon silta 12 M€
 - 1B Seudullisten pyörätieverkkojen ja laatukäytävien kehittäminen valtion verkolla 60 (30+30) M€

Tiehankkeet

- Pääväylien kehittäminen
- Muun tieverkon kehittäminen
- Maantieverkon parantaminen

1A = Toteutusvalmis

1B= Suunnittelu kesken

Maantieverkon parantamishankkeet

Uudenmaan ELY-keskuksen alue

P1 Vt 1 Korissuonmäen vihersilta (hirvieläinonnettomuudet), Vihti 2,8 M€

P2 Vt 3 / kt 57 Ojoisten eritasoliittymän eteläisen rampin liikennevalot, Hämeenlinna 0,7 M€

P3 Vt 6 Koivistontien liittymän parantaminen, Lapinjärvi 1,1 M€

P4 Vt 10 ja mt 284 Vieremän pohjaveden suojaus ja tiejärjestelyt, Forssa 4,1 M€

P5 Vt 24 Paimelan liittymän alikulkukäytävä, Hollola 0,5 M€

P6 Vt 24 Hilliläntie-Syrjäntauksentie jkp+akk, Asikkala 0,8 M€

P7 Vt 25 Jokelantien eritasoliittymän parantaminen, Hyvinkää 0,6 M€

P8 Vt 25 parantaminen Nopon eritasoliittymässä (mt 130), Hyvinkää 3,5 M€

P9 Vt 25 Kalevankadun eritasoliittymä, Hyvinkää 1,2 M€

P10 Kt 51 tievaurion korjaus Hamossenin suon kohdalla, Siuntio 4,2 M€

P11 Mt 110 Brobackantie-Kolmperäntie painumakorjaus ja jkpp, Espoo 7,3 M€

P12 Mt 132 Loppi-Sajaniemi jkp-tie, Loppi 0,6 M€

P13 Mt 1070 Sammatti-Myllykylä jkp, Lohja 1,0 M€

- Nykyisten raskaan liikenteen palvelualueiden (vt 3, vt 4) laajentaminen 3,2 M€ 1,3 M€

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alue

P15 Vt 2 Huittisten kohdalla 8,5 M€

P16 Mt 2440 jalankulku- ja pyöräilytien rakentaminen välille Antinkartano-Viikkala, Ulvila ja Nakkila 3,7 M€

P17 Raskaan liikenteen taukopaikat (2–3 kpl) Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella 2,2M€

Pirkanmaan ELY-keskuksen alue

P18 Vt 3 Mansoniemi-Riitiala, liikenneturvallisuus- ja yksityistiejärjestelyt, Ikaalinen 4,8 M€

P19 Vt 9 Nuutajärvi-Urjala, liittymä- ja yksityistiejärjestelyt, Urjala 2,6 M€

P20 Vt 12 Teiskontien jkpp-väylän parantaminen Jaakonmäenkatu Alasjärvi 1,6 M€

P21 Mt 2501 jalankulku- ja pyöräilyväylä välille Pihtikorventie-Kuoppalankatu, Nokia 2,8 M€

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alue

P22 Vt 6 parantaminen välillä Tykkimäki-Utti, Kouvola 3,0 M€

P23 Vt 15 Lautaron liittymän porrastaminen, Kouvola 1,5 M€

Pohjois-Savon ELY-keskuksen alue

P24 Vt 9 Suonenjoen liittymän parantaminen, Suonenjoki 2,7 M€

P25 Vt 9 Noljakan eritasoliittymän parantaminen, Joensuu 0,6 M€

P26 Vt 14 parantaminen välillä Tuusmäentie-Kolkonrannantie, Juva ja Rantasalmi 6,0 M€

P27 Vt 23 parantaminen välillä Rantala-Lajunlahti, Heinävesi 4,1 M€

P28 Mt 455 ja 15323 liittymäjärjestelyt, Joroinen 1,9 M€

Keski-Suomen ELY-keskuksen alue

P29 Vt 23 parantaminen Piilinjärvi-Petäisjärvi, Keuruu 2,0 M€

P30 Mt 638 parantaminen Leppävesi-Tikkakoski, Jyväskylä ja Laukaa 7,0 M€

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alue

P31 Vt 8 parantaminen välillä Tiukka-Metsälä, Kristiinankaupunki 10,0 M€

P32 Vt 13 ja mt 18047 Varilantie-Tunkkarintie-Vintalantie jk+pp, Veteli ja Kaustinen

P33 Mt 673 Vikby-Sulva kävely- ja pyörätien rakentaminen, Mustasaari 1,5 M€

P34 St 724 Raippaluodon jk+pp, Mustasaari 0,3 M€

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen alue

P35 Vt 8 ja vt 27 liittymän parantaminen ja alikulkukäytävä, Kalajoki 3,0 M€

P36 Vt 22 jkpp-järjestelyt Metelin liittymän kohdalla, Paltamo 1,1 M€

P37 Vt 22 parantaminen Vaalan pääliittymässä, Vaala 1,8 M€

P38 Vt 22 parantaminen välillä Soso-Rovastinoja, Muhos 1,9 M€

P39 Kt 63 ja mt 7813 jkpp-järjestelyt välille Sievi kk-Järvikylä, Sievi 2,7 M€

P40 Kt 86 Kaisaniemenkadun liittymäjärjestelyt, Ylivieska (edellyttää lisärahoitusta) 3,2 M€

P41 Mt 786 jkpp-väylä välillä Siltakatu-Takojankatu, Oulainen 0,7 M€

P42 Mt 899 ja mt 8991 kiertoliittymä Vuokatissa, Sotkamo 1,0 M€

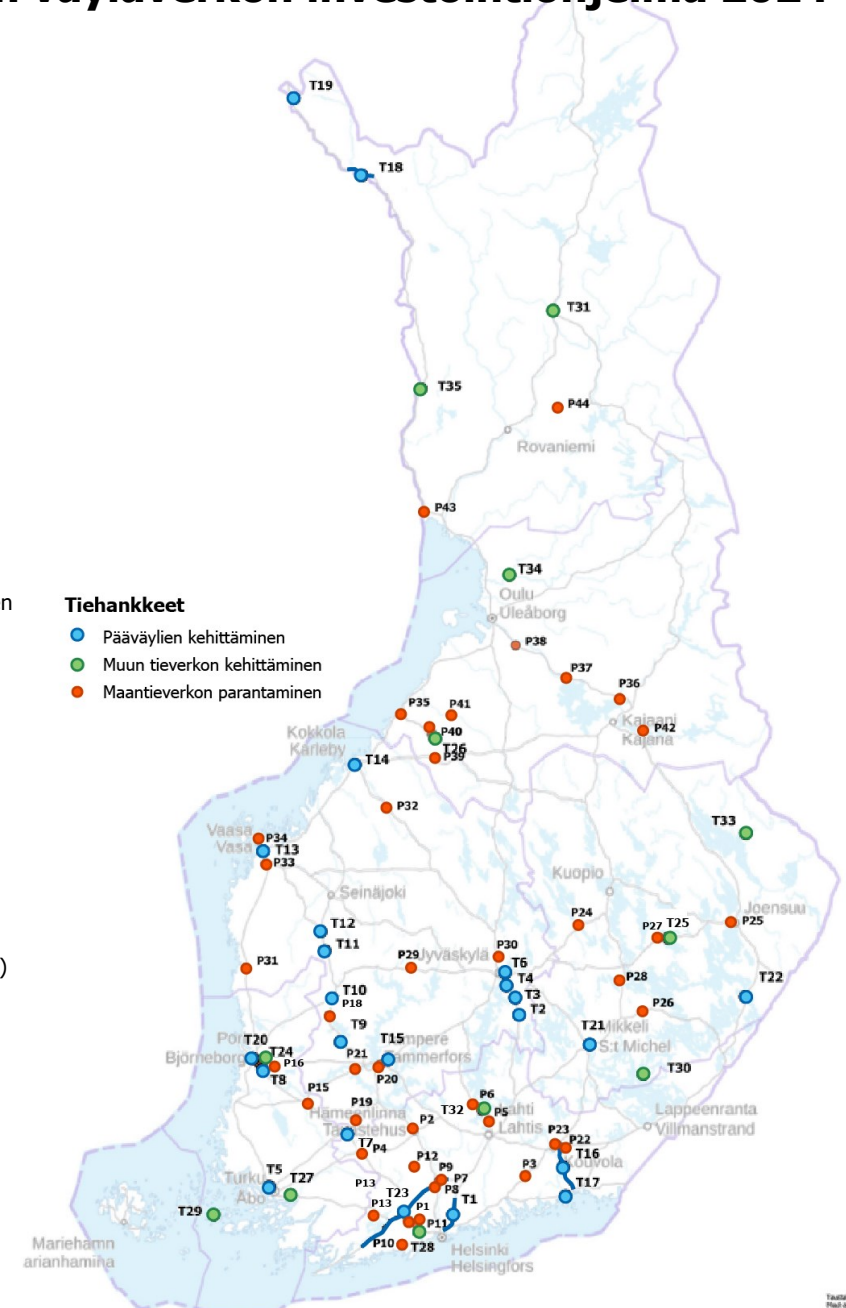
Lapin ELY-keskuksen alue

P43 Vt 29 Tornion sillan (L-1614) peruskorjaus, Tornio 4,2 M€

P44 Kt 82 parantaminen Kalliosalmen sillan kohdalla, Kemijärvi 2,8 M€

Tiehankkeet

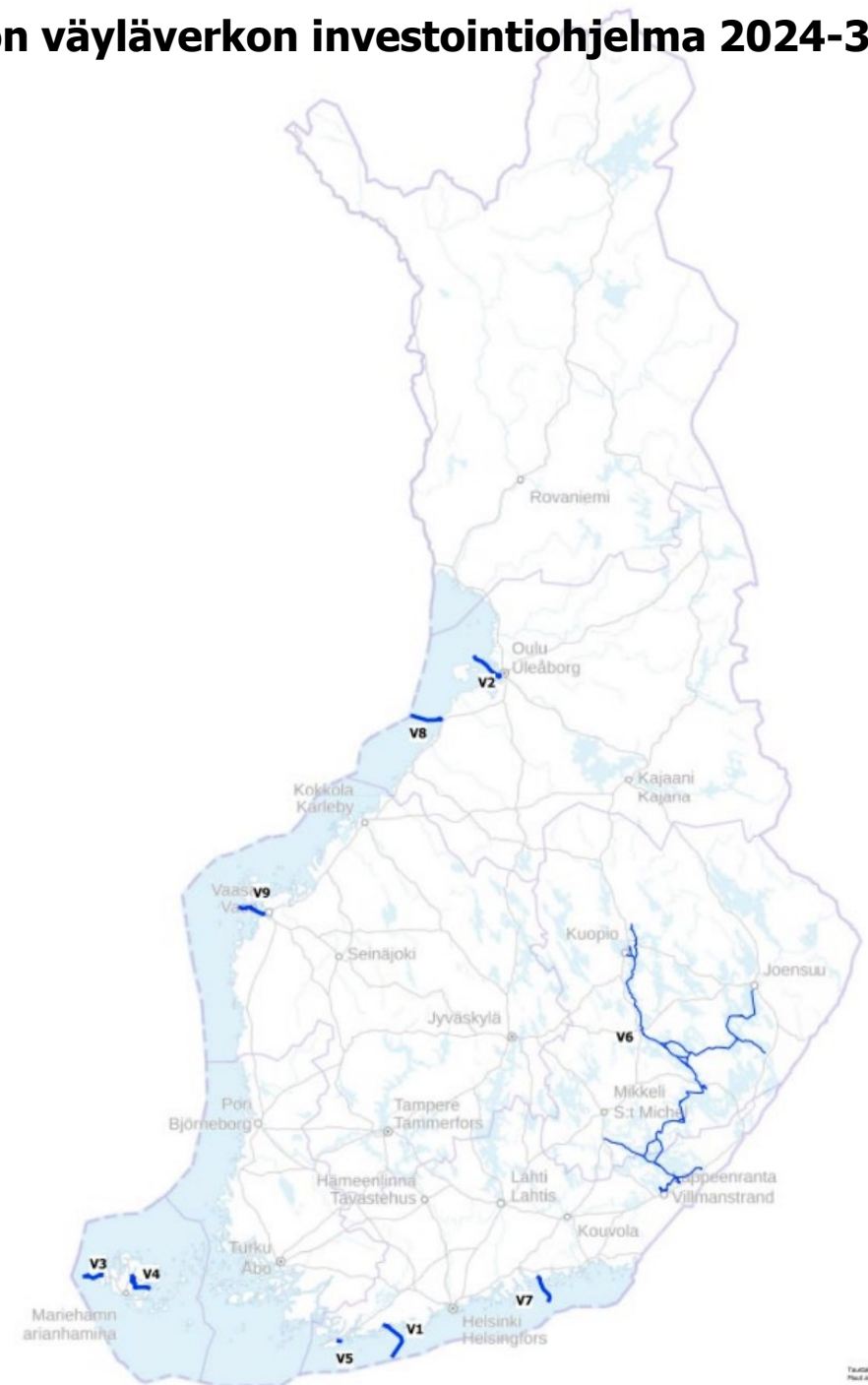
- Pääväylien kehittäminen
- Muun tieverkon kehittäminen
- Maantieverkon parantaminen

Vesiväylähankkeet

- V1 1A** Inkoon meriväylän parantaminen LNG-kuljetusten turvaamiseksi
- V2 1A** Oulun väylän sisimmän osan leventäminen, noin 2,2 M€
- V3 1A** Eckerön väylän syventäminen, noin 2,2 M€
- V4 1A** Färjsundin väylän syventäminen, noin 1,2 M€
- V5 1A** Koverharin väylän syventäminen, noin 2,2 M€
- V6 1A** Saimaan raakapuukuljetuksiin käytettävien väylien parantaminen, noin 2,0 M€
- V7 1B** Loviisan väylän syventäminen 13,2M€
- V8 1B** Raahen väylän syventäminen 36,3 M€
- V9 1B** Vaasan väylän syventäminen 5,8 M€

Kustannukset voivat sisältää myös satamien kustannusosuutta

Suunnitteluohjelma 2023-2027

Suunnitteluohjelma

Tie- ja yleissuunnitelmakohteet

Tiesuunnitelmakohteet

1. [Vt 1 Korissuonmäen vihersilta \(UUSI\)](#)
2. Vt 2 parantaminen Porin keskustassa, TS
3. Vt 3 Sikuri - Ikaalinen, TS
4. [Vt 3 Ylöjärvi-Hämeenkyrö \(UUSI\)](#)
5. Vt 4 Toivakka-Jyväskylä, TS:n muutos
6. Vt 4 Vehniä-Äänekoski, TS
7. Vt 5 parantaminen Leppävirran kohdalla, TS
8. Vt 5 parantaminen välillä Valkeinen-Taipale (Nerkoon ohitustie), TS
9. Vt 6 Kouvolan kohta, 1. vaihe, TS
10. Vt 6 Kullasvaaran eritasoliittymä, TS
11. Vt 6 Syrjäsalmen silta, Kitee, sillan YS ja TS
12. [Vt 6 ja mt 365 jkpp välillä Korja-Kuusankoski \(UUSI\)](#)
13. Vt 8 ohituskaistojen suunnittelu Vaasa-Kokkola, TS
14. Vt 9 Jämsä-Korpilahti, liittymä- ja ohituskaistajärjestelyt, TS muutos
15. Vt 9 Tampere-Orivesi, väli Alasjärvi-Käpykangas moottoritien TS
16. Vt 9 Tampere-Orivesi, väli Käpykangas-Orivesi, TS
17. Vt 9 Turku-Tampere yhteysvälin parantaminen, TS
18. Vt 12 Nokian kohdalla, kävelyn ja pyöräilyn hanke + liittymät, TS
19. Vt 12 Tampere (Alasjärvi)-Kangasala (Huutijärvi), TS
20. [Vt 12 Joutjärvi - Uusikylä \(UUSI\)](#)
21. Vt 12 ja kt 65 Vaitinaron eritasoliittymä, Tampere, TS
22. Vt 18 Laihia-Seinäjoki, TS
23. Vt 19 Seinäjoki-Lapua, TS
24. Vt 21 Palojoensuu-Maunu, TS
25. Vt 21 parantaminen Tengeliönjoen siltojen kohdalla, TRS
26. [Vt 22 Oulu – Muhos seudullinen jkpp-yhteys TRS \(UUSI\)](#)
27. Vt 25 Hyvinkää ja Mäntsälä, TS
28. Vt 25 Tammisaaren liittymät, TS
29. Vt 26 kiireellisimmät toimenpiteet, TS
30. Kt 51 liittymäkohteet Inkoossa, TS

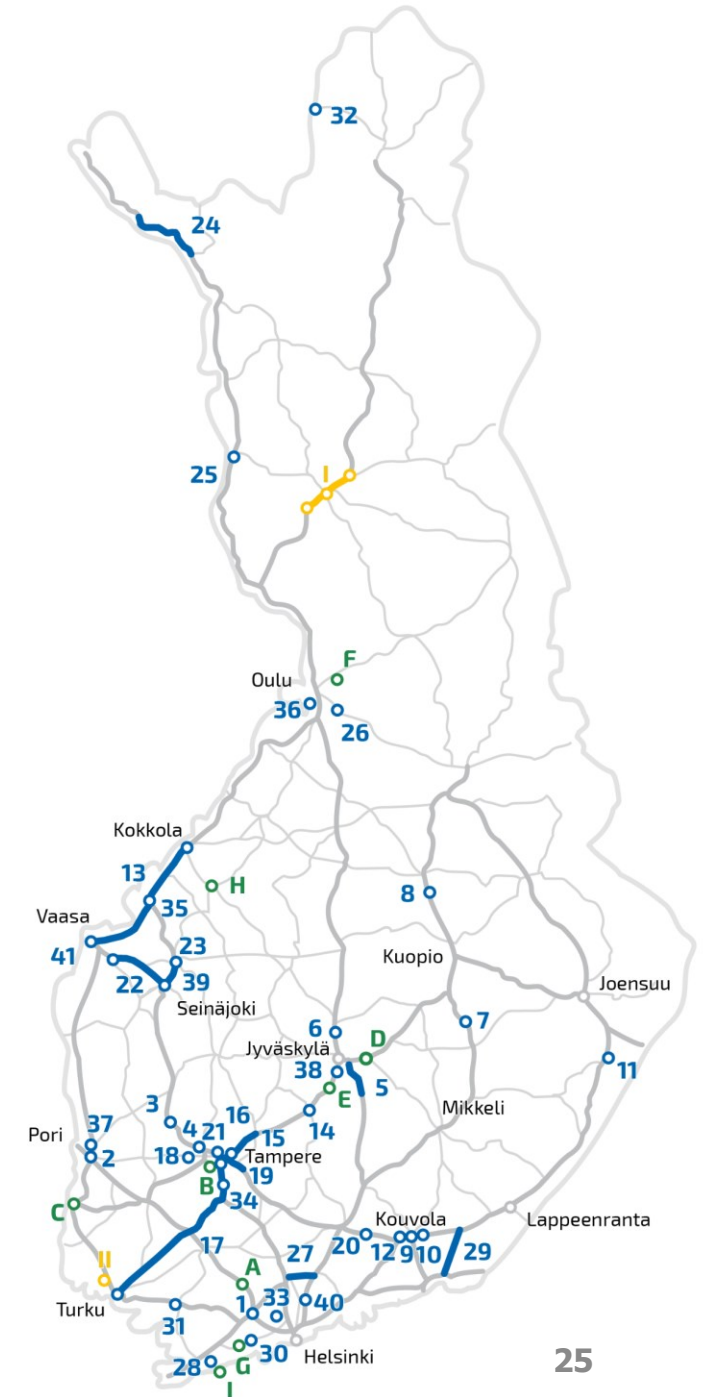
31. Kt 52 Salon kohta, 2. vaihe, TS
32. Mt 92 Karigasniemen rajasilta, TRS
33. Mt 120 Vihdintien kestävä liikunnan laatukäytävä ja sen jatkosuunnitelmat, TS
34. Mt 301 Vesilahti-Lempäälä, kävelyn ja pyöräilyn hanke, TS
35. [Mt 749 Uusikaarlepy-Pietarsaari jkpp-väylä, TS \(UUSI\)](#)
36. Mt 815 Lentokentäntien parantaminen Oulunlahti-Oulunsalo, TRS
37. [Mt 2555 Järvikylä-Noormarkku jkpp-tie \(UUSI\)](#)
38. Mt 6113 ja 16620 jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen välillä Muurame-Keljonkangas, TS
39. Mt 7041 Lapua-Nurmo, kävelyn ja pyöräilyn hanke, TS
40. Mt 11507 Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys, TS
41. GigaVaasa akkuteollisuusalueen liikenneyhteydet tiestön suunnittelu

Yleissuunnitelmakohteet

- A. [Vt 2 Nummela-Karkkila YS \(UUSI, löytyy TS-listalta\)](#)
- B. Vt 3 Lempäälä-Pirkkala ja Kehä 2, YVA+YS
- C. Vt 8 Rauma-Eurajoki nelikaistaistus, YVA+YS
- D. Vt 9 Kanavuori-Lievestuore, YVA+YS
- E. Vt 9 Korpilahti-Jyväskylä, YVA+YS
- F. Vt 20 Korvenkylä-Kiiminki välin kehittäminen, YVA+YS
- G. Kt 51 Munkinmäki-Sunnanvik, YS+YVA
- H. Kt 63 Ina-Kaustinen parantaminen, YS
- I. Mt 1002 Skäldön silta, YS

Valtion talousarviossa mainitut suunnittelukohteet

- I. Vt 4 Hirvas-Rovaniemi-Vikajärvi -hankkeen suunnittelu (II LTAE 2023)
- II. [Kt 40 E18 Naantali-Raisio tiesuunnitelma \(VII LTA 2020\)](#)

HUOM! Kartta sisältää Väyläviraston suunnitteluohjelman käynnissä olevat tie- ja yleissuunnitelmakohteet. Suunnitteluohjelmassa on myös esisuunnittelukohteita sekä pian valmistuvia tie- ja yleissuunnitelmakohteita. Lisäksi ELY-keskukset teettävät pienempien kohteiden suunnittelua. Tiehankkeiden suunnitteluttamisesta vastaavat pääosin ELY-keskukset. [Sinisellä](#) uudet vuonna 2024 alkavat kohteet.

Lyhenteet: TS = tiesuunnitelma, RS = rakentamissuunnitelma, TRS= tie- ja rakentamissuunnitelma, YS = yleissuunnitelma, YVA = ympäristövaikutustenarviointi

Suunnitteluohjelma

Rataverkon suunnittelukohteet

Merkittävimmät selvitykset ja suunnitelmat

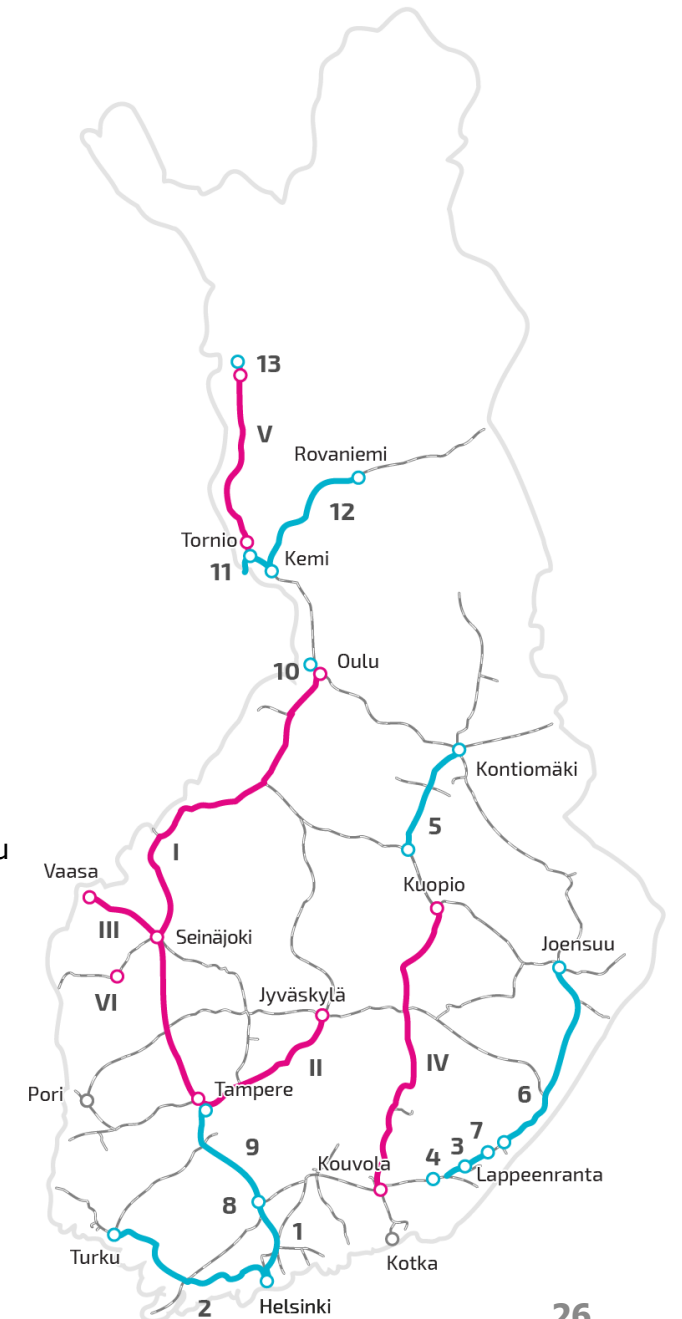
1. Helsinki–Riihimäki vaiheen 2. ja 3. yhteensovitus
2. Rantaradan tarveselvitys ja hankearviointi
3. Lappeenranta–Muukko kaksoisraide, RaS
4. Lauritsalan liikennepaikka
5. Iisalmi-Kontiomäki kehittäminen
6. Imatra–Joensuu, suunnitteluvaihe tarkentuu
7. Luumäki–Joutseno välityskyky, RaS
8. Riihimäen raakapuukuormauspaikka
9. Riihimäki–Tampere ohituspaikat, eri suunnitteluvaiheita
10. Oulun ratapiha, RaS
11. Tornio–Röyttä ratayhteys, tarveselvitys
12. Laurila–Rovaniemi tarveselvitys ja hankearviointi
13. Kolarin radan tarveselvitys ja hankearviointi

Lukuisia muita ratojen suunnittelu- ja selvityskohteita

- Ratojen perusparannus- ja korjaussuunnitelmia
- Ratapihojen selvityksiä ja suunnitelmia
- Tasoristeysten turvallisuuden parantamissuunnitelmia
- Raakapuunkuormauspaikkojen kehittämiskohteita
- Siltakohteita
- Matkustajalaitureiden pidentämiskohteita
- Lähijunaliikenteen kehittämiseen liittyviä selvityksiä
- Rataverkon jatkosähköistys
  - mm. välityskyky ja vähäliikenteinen rataverkko

Valtion talousarviossa mainitut suunnittelukohteet

- I. Pääradan suunnittelun edistäminen välillä Tampere–Oulu (IV LTA 2020)
- II. Tampere–Jyväskylä -radan suunnittelu (TA 2020)
- III. Seinäjoki–Vaasa -radan suunnittelu (TA 2020)
- IV. Helsinki–Pasila -yhteysvälin ratakapasiteetin lisäämiseen valmistautuminen (IV LTA 2020)
- V. Savonrata välillä Kouvola–Kuopio nopeuden ja kapasiteetin noston suunnittelu (TAE 2024)
- VI. Tornio–Kolari -rataosan sähköistyksen suunnittelu (TAE 2024)
- VII. Suupohjan radan suunnittelu (TAE 2024)

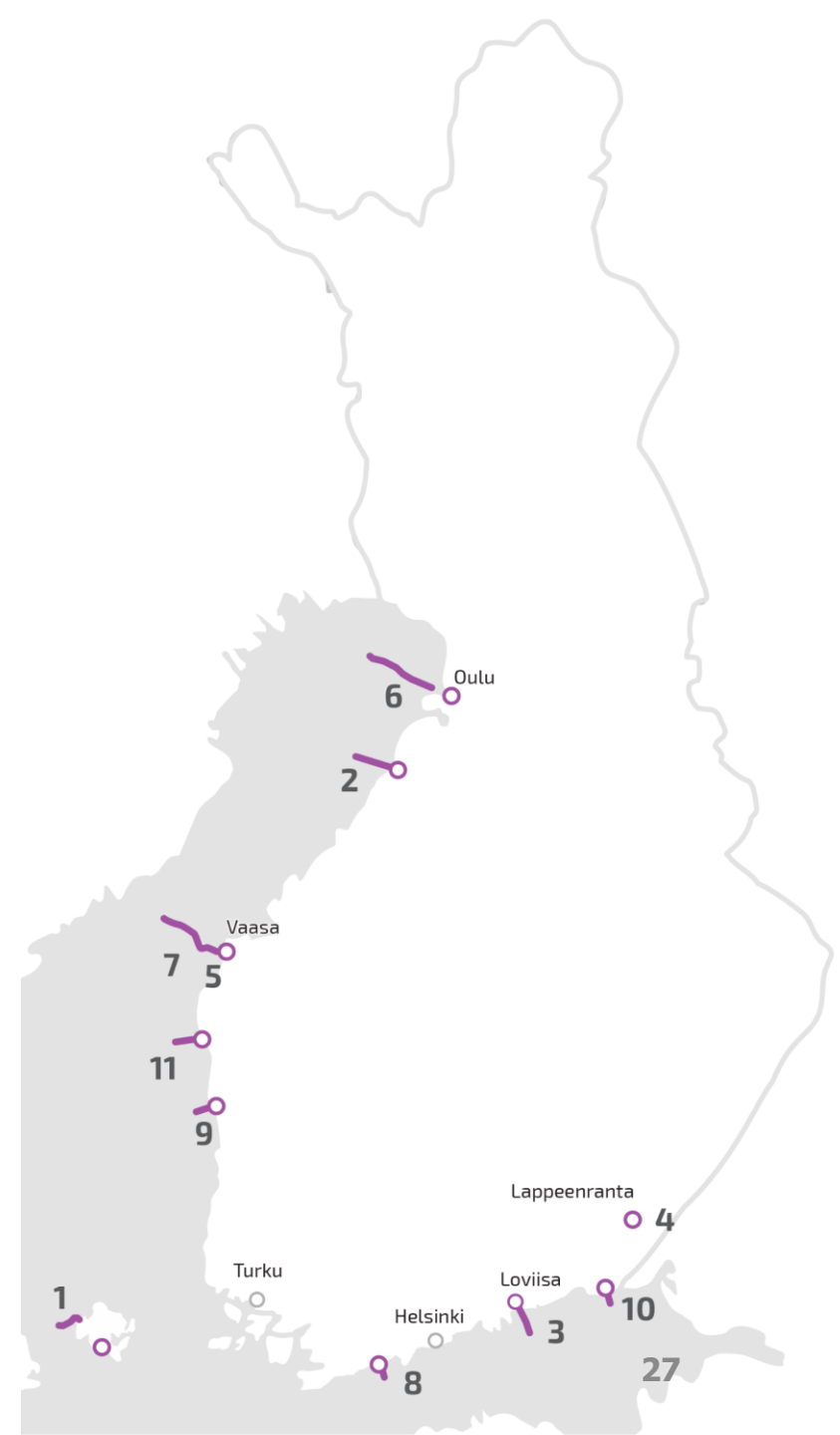
Suunnitteluohjelma

Vesiväyläverkon suunnittelukohteet

Vesiväylät

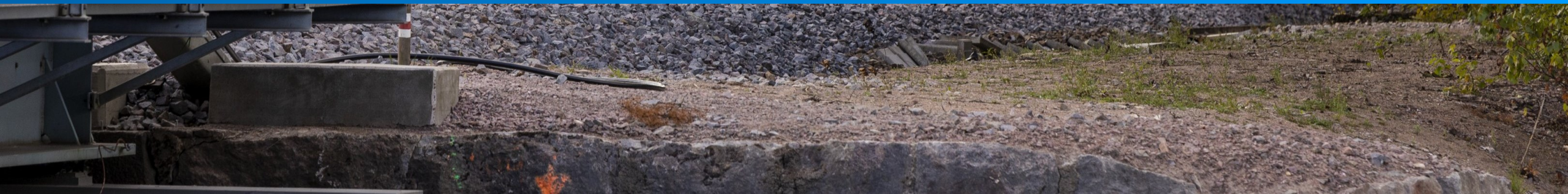
1. Ahvenanmaan väylät
  - Eckerö ja Färjsund, vesilupakäsittely ja rakentamissuunnitelma
2. Raahen väylä, Yleissuunnitelma
3. Loviisan väylä
  - Syvennys 11 m, yleissuunnitelma
4. Saimaan syväväylän parantamisen suunnittelu
5. Vaasan väylä
  - Syvennys 10 m, yleissuunnitelma
6. Oulun väylä
  - Pohjatutkimukset ja yleissuunnitelma väylän sisäosan leventäminen
7. Merenkurkun syventäminen, Rakentamissuunnittelu
8. Inkoon väylä, parantamisen yleissuunnittelu
9. Merikarvian väylän parantaminen, Esisuunnittelu ja Hankearviointi
10. Haminan väylä, Esisuunnittelu
11. Kaskisten väylä
  - Syvennys 11 m, yleissuunnitelma

HUOM! Sinisellä uudet vuonna 2023-2024 alkavat kohteet.

Käynnissä olevat ja käynnistyvät toteuttamishankkeet

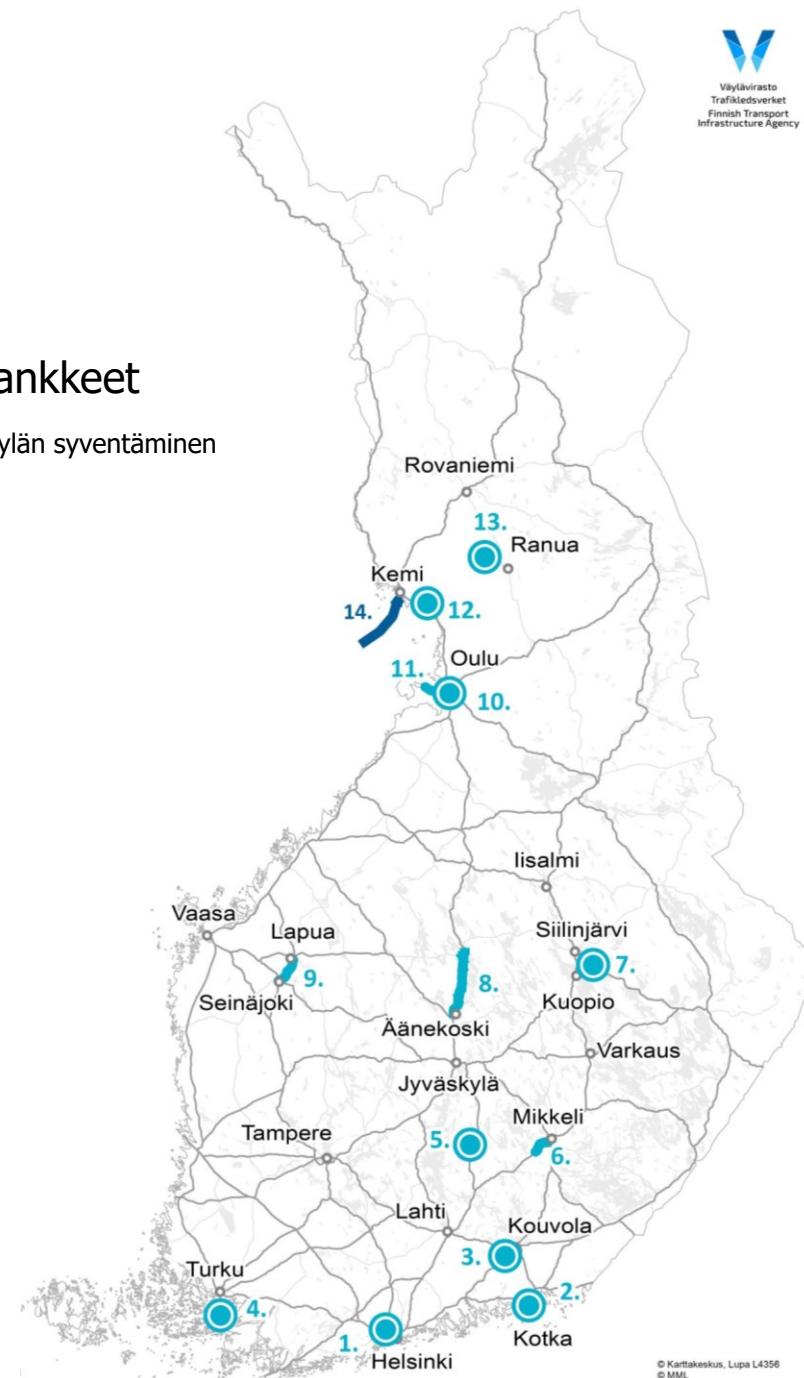
Käynnissä olevat investointihankkeet 2023, tie ja vesi (kehittämismomentilla olevat)

Tiehankeet

1. E18 Kt 50 Kehä III parantaminen, 3. vaihe, Askiston kohta ja Vantaankoski-Pakkala lisäkaistat
2. Vt 15 Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen
3. Vt 6 Korian kohta
4. Mt 180 Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen uusiminen
5. Vt 4 parantaminen välillä Hartola-Oravakivensalmi
6. Vt 5 Hurus-Hietanen -tieosuuden kehittäminen
7. Vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt
8. Vt 4 Äänekoski-Viitasaari -tieosuuden kehittäminen
9. Vt 19 Seinäjoki-Lapua, 1. vaihe
10. Mt 8155 Poikkimaantie
11. Hailuodon kiinteä yhteys
12. Vt 4 Oulu-Kemi liittymien parantaminen Simossa
13. Suhangon kaivoksen tieyhteyden rakentaminen, jälkirahoitusmalli, toteutus ehdollinen kaivosyhtiön päätökselle

Vesiväylähankkeet

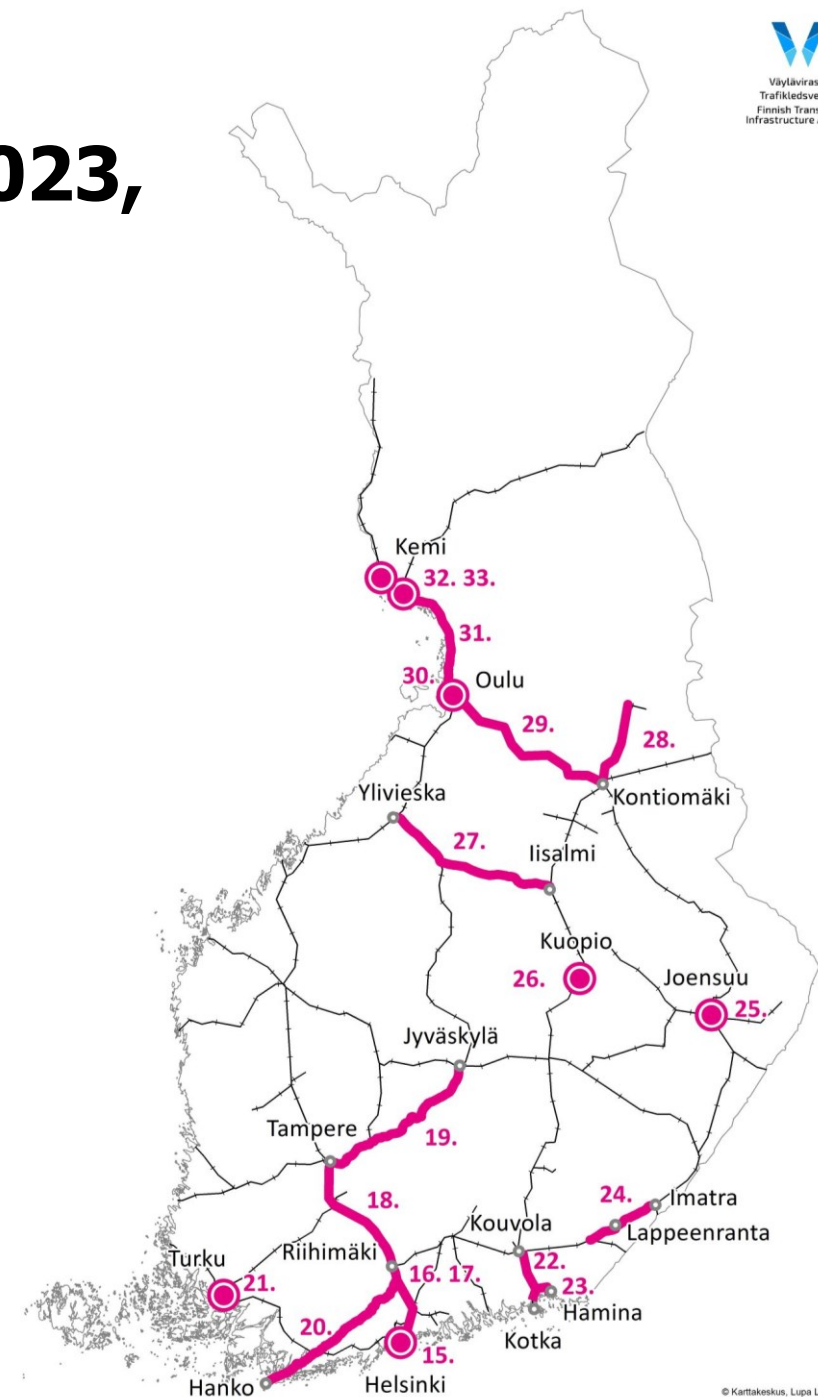
14. Kemin Ajoksen meriväylän syventäminen

Käynnissä olevat investointihankkeet 2023, rata (kehittämismomentilla olevat)

Ratahankkeet

15. Espoon kaupunkirata
16. Helsinki-Riihimäki kapasiteetin lisääminen 1. vaihe
17. Helsinki-Riihimäki kapasiteetin lisääminen 2. vaihe
18. Helsinki-Tampere -rataosan peruskorjauksen aloittaminen
19. Tampere-Jyväskylä -radan parantaminen, 1. vaihe
20. Hyvinkää-Hanko rataosan sähköistys
21. Turun ratapihan kehittäminen ja Kupittaa-Turku kaksoisraiteen rakentaminen
22. Kouvola-Kotka/Hamina
23. Digirata-pilottihanke (ETCS-testirata ja laboratorio)
24. Luumäki-Imatra ratayhteyden parantaminen
25. Joensuun ratapihan parantaminen
26. Kuopion ratapihan parantaminen, 1. vaihe
27. Iisalmi-Ylivieska (sähköistys ja Iisalmen kolmioraide)
28. Kontiomäki-Pesiökylä -radan parantaminen
29. Oulu-Kontiomäki -rataosan välityskyvyn parantaminen, 1. vaihe
30. Oritkarin kolmioraide
31. Oulu-Kemi -rataosan välityskyvyn parantaminen, kohtausraiteet
32. Kemin biotuotetehtaan raideyhteydet, Kemin kohta
33. Laurila-Tornio-Haaparanta rataosan sähköistäminen
Digiradan kehitys- ja verifiointivaihe

Käynnissä olevat isot perusväylänpidon hankkeet 2023

Ratahankkeet

1. Karjalan rata peruskorjaus
2. Lappeenrannan asetinlaite
3. Pieksämäen asemanseutu
4. Tampere-Pori tasoristeysten poisto
5. Turvalaitteiden uusiminen Kokkola
6. Oulun ratapihan peruskorjaus ja turvalaitteet

Raakapuukohteet

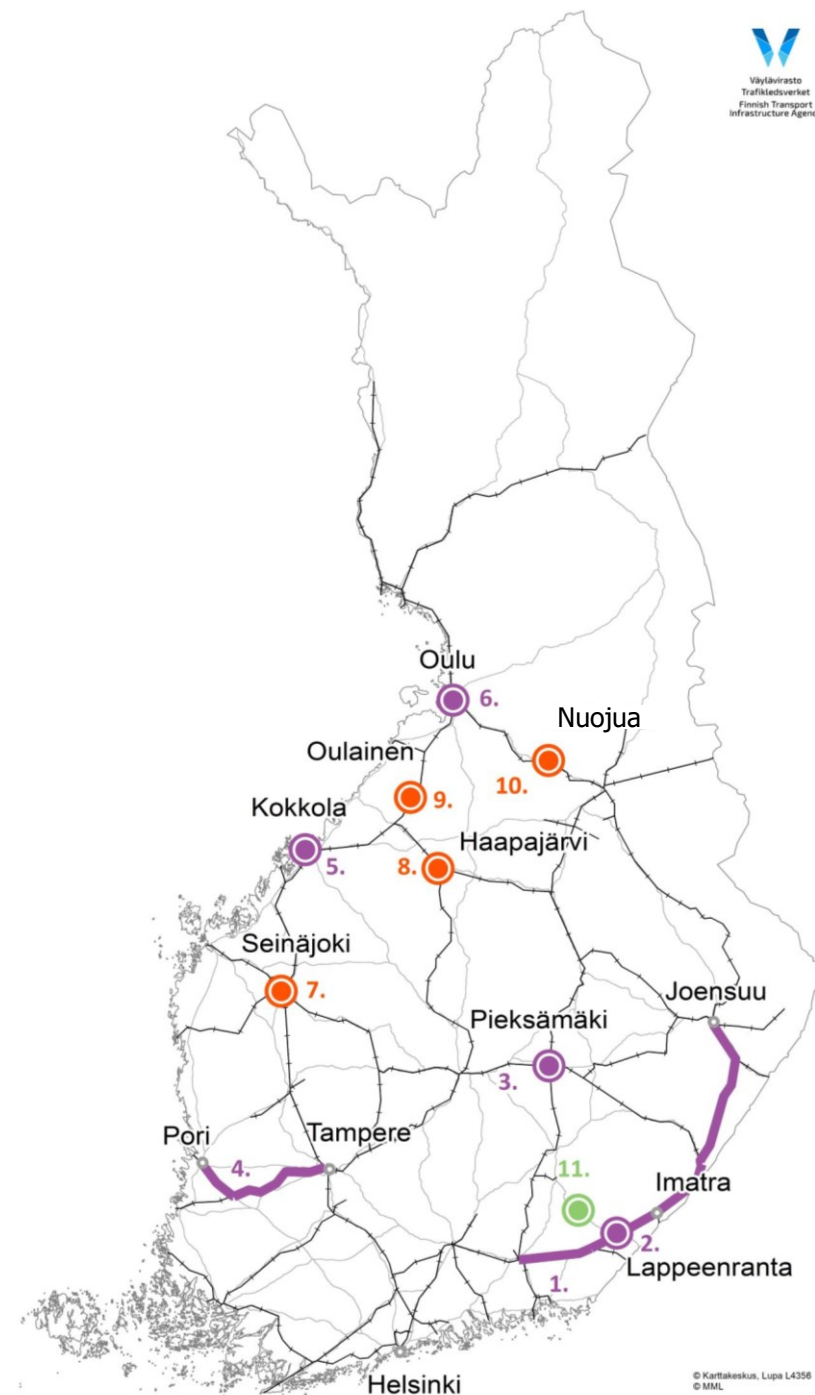
7. Seinäjoki
8. Haapajärvi
9. Oulainen
10. Nuojua

Isojen peruskorjaushankkeiden suunnittelu:

- Oulu-Laurila + Tuomioja-Raahe
- Jyväskylä-Pieksämäki + Jyväskylä-Äänekoski
- Turku-Uusikaupunki + Raisio-Naantali
- Kouvola-Luumäki pohj. raide

Tiehankkeet

11. Vt 13 Myttiömäen kohta

Hallituksen liikenneinfrahankkeet

LTAE II 2023

1. Oulu-Laurila -radan peruskorjaus
2. Kappelinsalmen ratasillan uusiminen, Mäntyluoto-Tahkoluoto, Pori
3. Vt 4 parantaminen Hirvas-Rovaniemi-Vikajärvi, suunnittelu
4. Vt 29 Tornionjoen ylittävän sillan peruskorjaus
5. Kt 82 parantaminen Kalliosalmen sillan kohdalla, Kemijärvi
6. Koverharin meriväylän syventäminen

TAE 2024 hankkeet

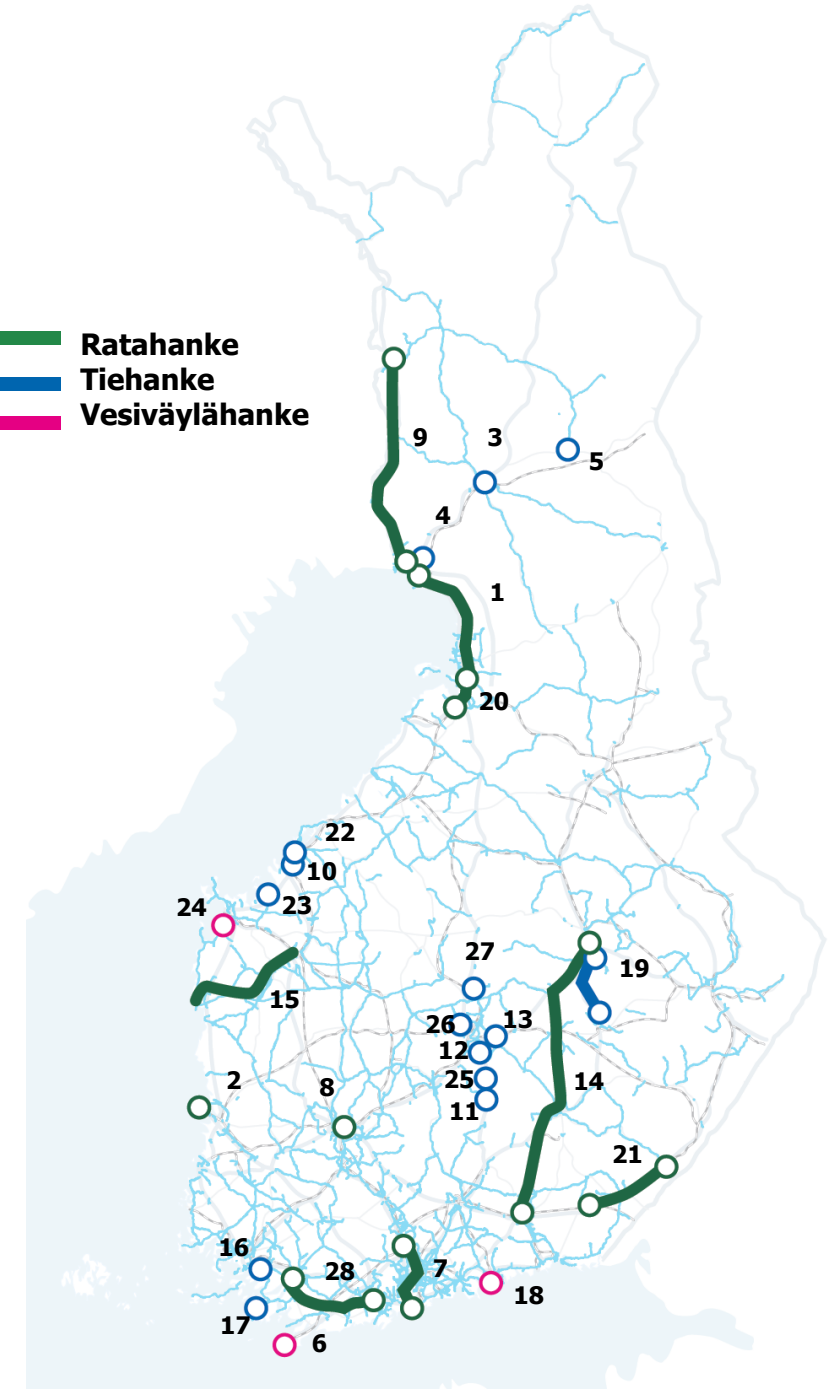
7. Helsinki-Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. ja 3. vaiheen yhteensovitus
8. Tampereen henkilöratapiha
9. Tornio-Kolari sähköistäminen (alkaa suunnittelulla)
10. Kt 68 Edsevö-Pietarsaari
11. Vt 4 Leivonmäen pohjoispuolella
12. Vt 4 Oravasaaren eritasoliittymä
13. Vt 9 Lievestuoreen kohta
14. Savonrata Kouvola-Kuopio nopeuden ja kapasiteetin nosto (suunnittelu)
15. Suupohjan radan suunnittelu

Kiireellisesti edistettävät

suunnittelukohteet (budjettiriihen päätökset)

16. E18 Turun kehätie välillä Naantali-Raisio (2024, osittainen toteutus määräraharauksen puitteissa)
17. Mt 180 välillä Kurkela-Kuusisto (2024)
18. Loviisan meriväylän syventäminen (2025)
19. Vt 5 Leppävirta-Kuopio (2024)
20. Liminka-Oulu kaksoisraide (2025)
21. Luumäki-Imatra 2. vaihe (2024)
22. Vt 8 Edsevö-Lepplax (2024)
23. Vt 8 Ytterjepon eritasoristeys (2025)
24. Vaasan meriväylän syventäminen (2026)
25. Vt 4 Vestomäen kohdalla (2025)
26. Vt 4 Palokan kohdalla (2024)
27. Mt 642 Äänekosken silta (2024)
28. Rantaradan kehittämissuunnitelma välillä Kauklahti-Karjaa (2024)

- █ Ratahanke
- █ Tiehanke
- █ Vesiväylähanke

Lisäksi korjausvelan purkamiseen osoitetaan 250 M€ määräraha. (ei kartalla).

Väylien päivittäinen liikennöitävyys

Toimialajohtaja Virpi Anttila

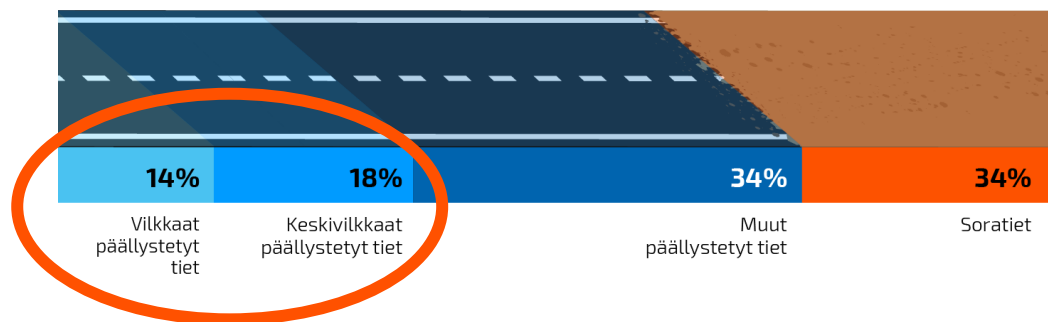
Väylänpito - tavoitteena mahdollistaa toimivat kuljetukset ja sujuva arki

- Perusväylänpidon rahoituskehys on vuonna 2024 edelleen niukka johtuen kustannustason noususta.
- Hallituksen erillinen korjausvelkaraha (250/520 milj. euroa) on erinomainen lisäpanostus erityisesti maantieverkkoon.
- Päivittäisen liikennöitävyyden (hoito) lisäksi korostuu varautuminen niin muuttuvaan ilmastoon kuin mahdollisiin uudempiin uhkiin.
- Rahoituksen ollessa niukka keskittyvät korjaukset vaikuttavuuden perusteella vilkkaammalle väyläverkolle, vähäliikenteisen verkon osalta on tulevaisuudessa entistä enemmän haastetta varmistaa nykyinen palvelutaso.
- Erityistoimijoiden, kuten elinkeinoelämän tarpeet pyritään kuitenkin ottamaan huomioon myös vähäliikenteisemmällä verkolla.

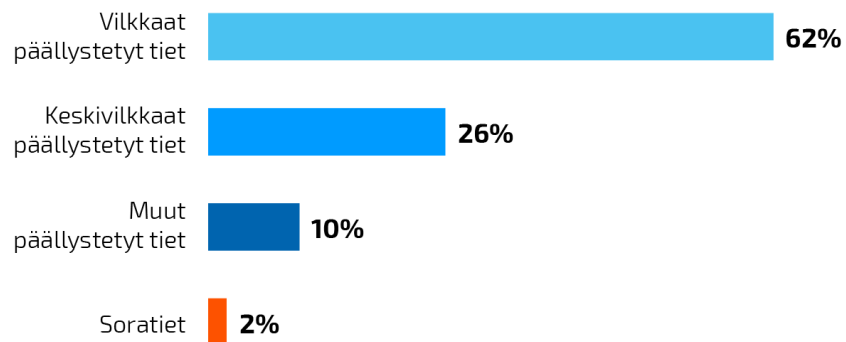

Maanteiden laaja verkko ja päivittäinen liikennöitävyys

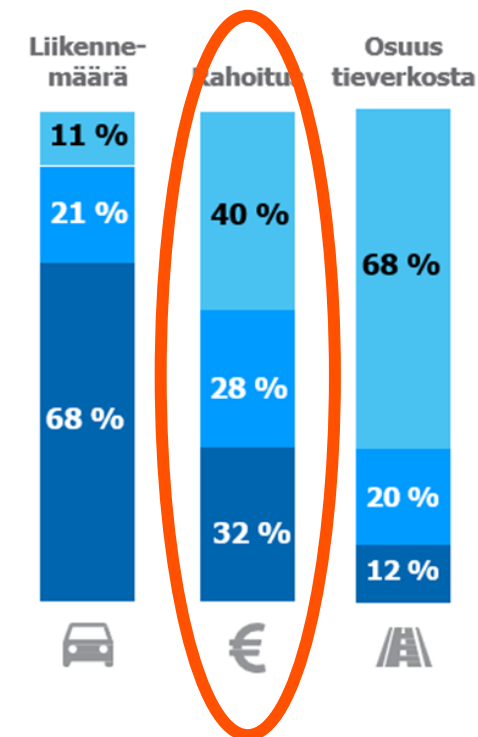
Osuus tieverkosta

Osuus liikenteestä

Tietyyppi ja talvihoitoluokka

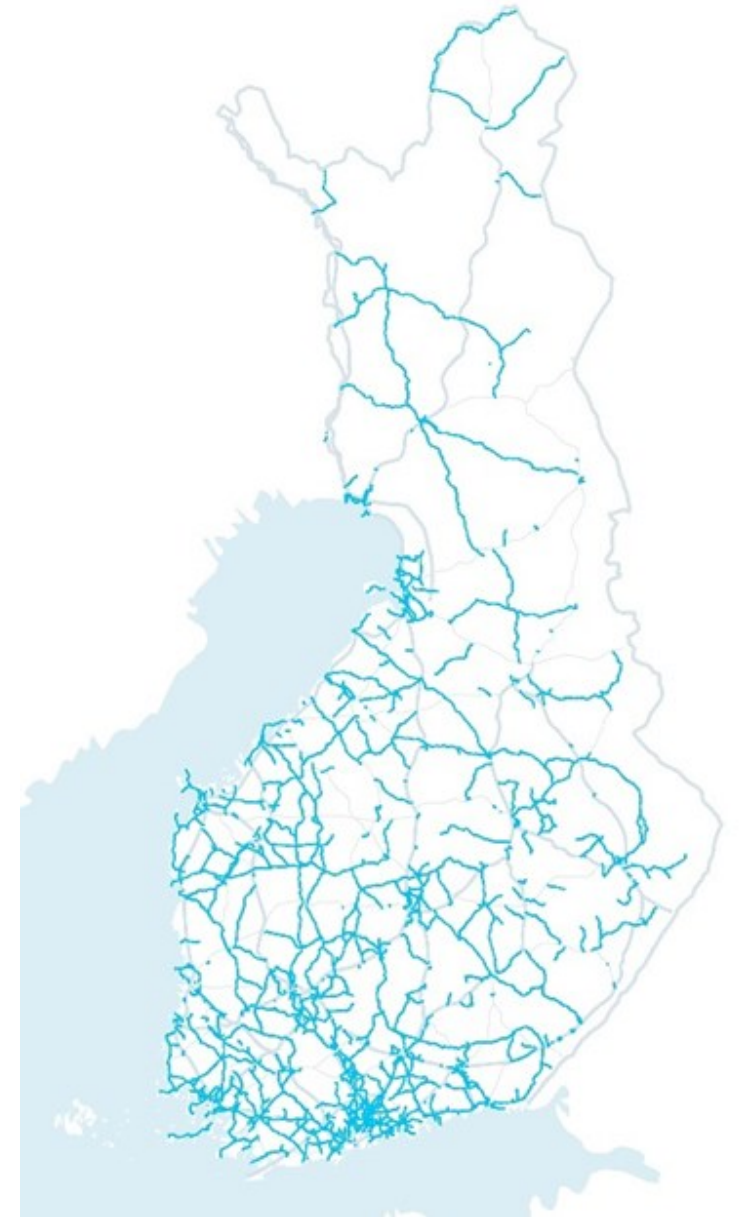
Korjausvelkaan myönnetty lisäraha näkyy eri puolella Suomea

Hallitusohjelmassa esitetty **lisärahoitus väyläverkon korjausvelkaan kohdistettavasta lisärahasta** (rahoitetaan valtiomaisuuden myynnillä) **on vuoden 2024 osalta 250 milj. euroa.**

Lisärahoitus kohdennetaan olemassa olevan verkon korjaamiseen, pääosin maantieverkolle siten, että toimenpiteiden avulla saadaan mahdollisimman paljon **hyötyjä tienkäyttäjille ja elinkeinoelämälle** sekä sen avulla **vähennetään korjausvelkaa** mahdollisimman tehokkaasti.

Lisärahan avulla kohdennetaan **korjaustoimenpiteitä eri puolille Suomea**, erityisesti alueellisesti merkittävien asutuskeskusten välisille ja elinkeinoelämän kannalta merkittävillä **vilkaammille seudullisille maanteille ja erityisesti niiden päällystämiseen** (keskivilkas tieverkko, kuvassa).

Valtakunnallisessa päällysteohjelmassa tavoitellaan tämän perusteella 4 000 km päällysteohjelmaa.

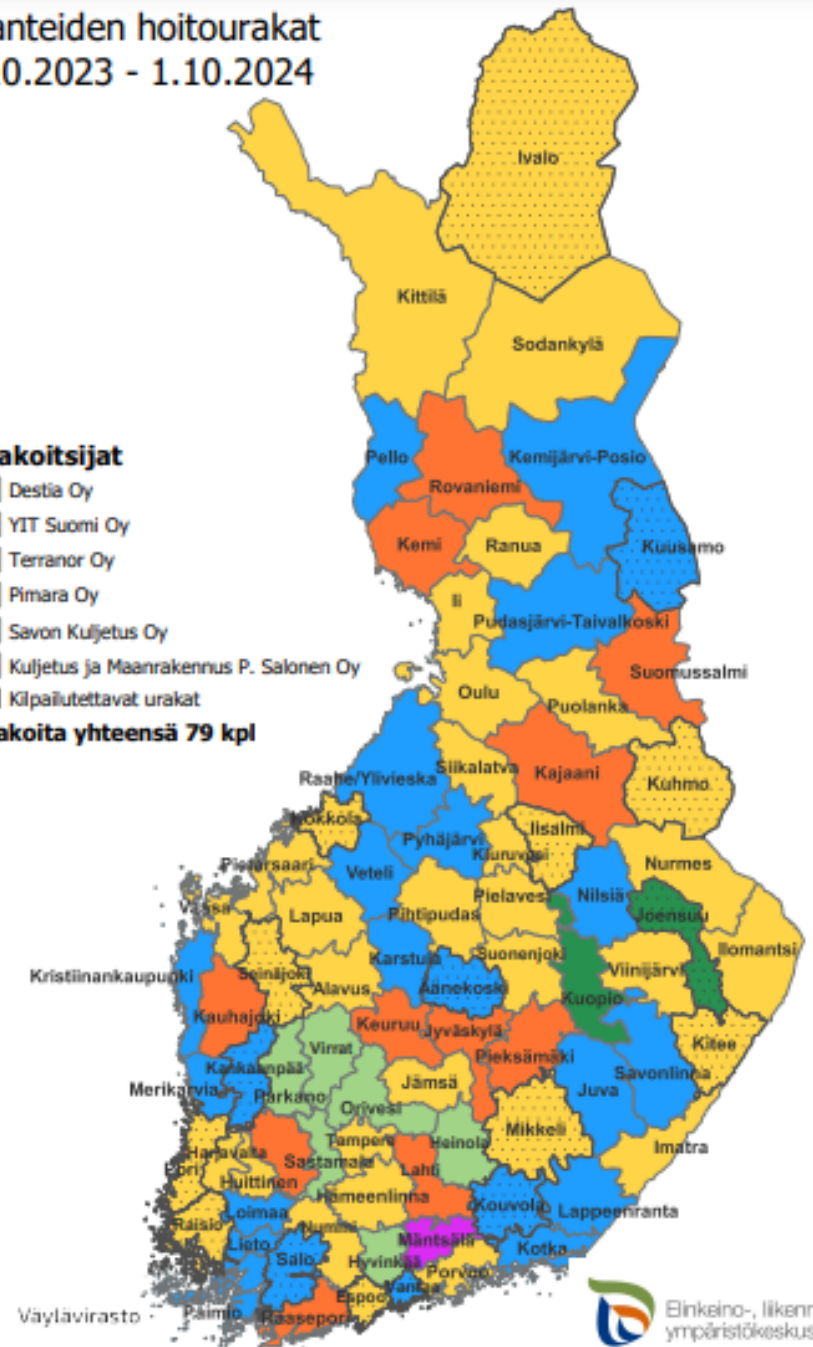
Maanteiden hoito – päivittäistä liikennöitävyyttä asiakkaalle

- **Maanteiden hoitourakat ovat kaikki uudessa MHU-mallissa 1.10.2023 alkaen**
  - **Maantieverkko 78 000 km jaettu 79 alueeseen.**
  - **Tiekäyttäjää saa tasalaatuista tienpitoa** – valtakunnallisesti, liikennetarpeisiin perustuvat, yhtenäiset laatuvaatimukset.
  - **Laatuvaatimuksissa on pyritty ottamaan huomioon elinkeinoelämän tarpeet** keskimääräisen liikennemäärän lisäksi.
  - **Hankinta on yhdenmukaista ja tehokasta** – yhtenäiset malliasiakirjat ja menettelyt, laadun kannalta merkittävimmät asiat kuten kelin seuranta, päivystys, materiaalien hankinta on keskitetty.
  - **Vaikuttavuus ja julkisen rahan tehokas käyttö** – tilaaja maksaa tehdystä työstä, riskiä jaetaan, laadun todentamiseen keskitytään entistä enemmän (hoidon laatujohtamisen hanke).

Maanteiden hoitourakat
1.10.2023 - 1.10.2024

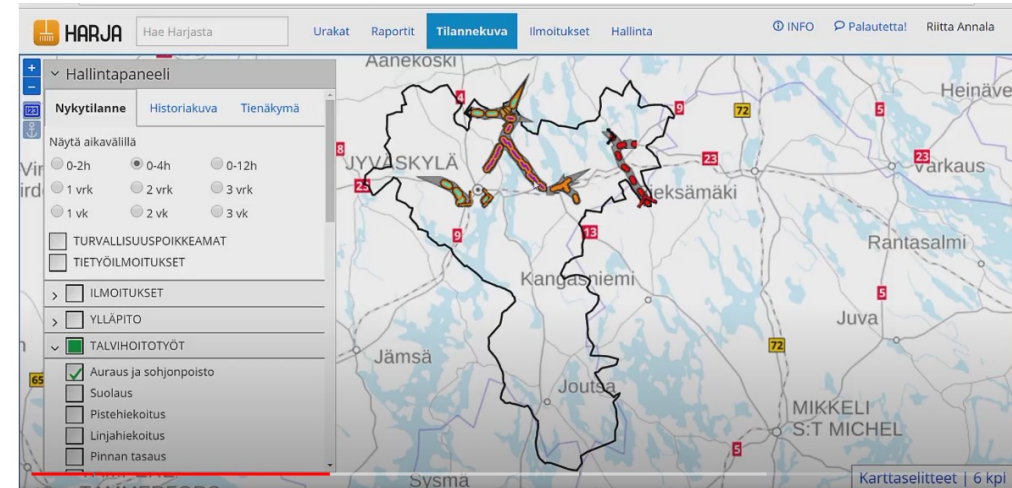
Urakoitsijat

- Destia Oy
  - YIT Suomi Oy
  - Terranor Oy
  - Pimara Oy
  - Savon Kuljetus Oy
  - Kuljetus ja Maanrakennus P. Salonen Oy
  - Kilpailutettavat urakat
- Urakoita yhteensä 79 kpl**

Tieto, digitalisaatio ja analytiikka kunnossapidon keskiössä

- Kunnossapidon toimenpiteiden ohjelmoinnissa, toiminnan jatkuvassa kehittämisessä sekä toteutumisen seurannassa on keskiössä digitaalisesti syntyvä ja jatkuvasti analysoitava sekä jaettava tieto.
  - Toimenpiteiden kohdentaminen vaikuttavuuteen perustuen (verkollinen luokitus).
  - Hoidon ja korjauksen laadun varmistaminen (reaaliaika, historiaseuranta).
  - Asiakkaalle ajantasaisen tiedon synnyttäminen.
  - Asiakaspalautteiden seuranta osana laadunhallintaa.

15.5 - 23.8

Palauteluokka	2020	2021	2022	2023	
Liikennemerkkien, liikenteen ohjauslaitteiden ja reunapaalujen hoito	600	775	1226	1146	-7%
Puhtaanapito ja kalusteiden hoito	1140	1393	1568	1574	0%
Viheralueiden hoito	838	1507	1047	882	-16%
Kuivatusjärjestelmän kaivojen, putkistojen ja pumppaamoiden hoito	434	552	532	535	1%
Kaiteiden, riista- ja suoja-aitojen sekä kiveysten kunnossapito	184	234	229	298	30%
Päällysteiden paikkaus	3698	3377	3800	4474	18%
Siltojen ja laitureiden hoito	108	153	98	114	16%
Sorateiden hoito	7441	9817	7003	9111	30%
Äkillinen hoitotyö	779	245	743	1068	44%
Tiimerkinnät	7	5	3	5	67%
Yhteensä kesä	15229	18058	16249	19207	

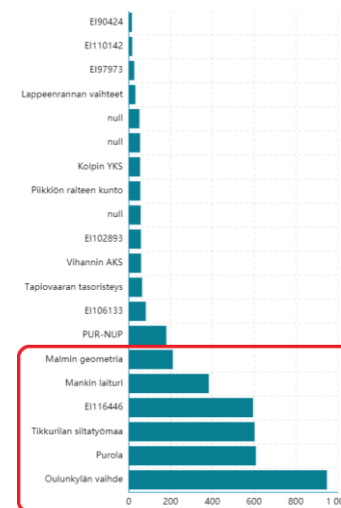
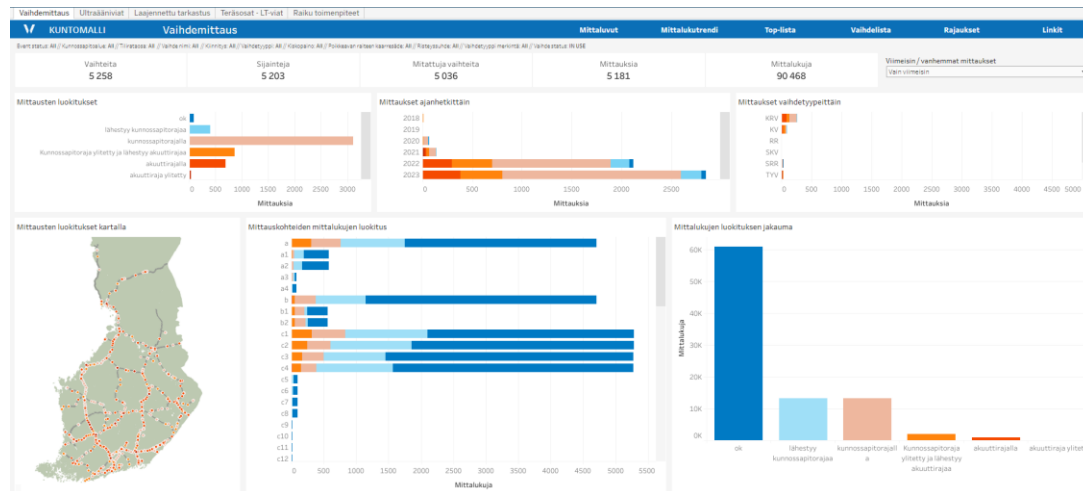
Rataverkon kunnossapidossa otettu käyttöön merkittävä määrä data-analytiikkaa

Vaikuttavuuden työkalu, jonka avulla tunnistetaan liikenerajoitteen vaikutukset liikenteelle. Kohteita 82 kpl

- Toteutuksessa 28 kpl (34 %)
- Ohjelmoitu (muttei vielä toteutuksessa) 8 kpl (10 %)
- Korjaustapaselvitys käynnissä 12 kpl (14 %)
- Ei tietoa 34 kpl (41 %)

Rataverkon kuntoa ja kunnossapidon toimenpiteitä seurataan jatkuvasti, jolloin vikaantumiset ja korjaaminen pyritään ennakoimaan

Vaihteen kunto – käyttö, kunnossapito ja toimivuus (käyttökerrat ja –tonnit, kääntymisen hidastuminen), jonka perusteella vaihteita jatkossa yhä enenevässä määrin huolletaan, korjataan tai jopa vaihdetaan

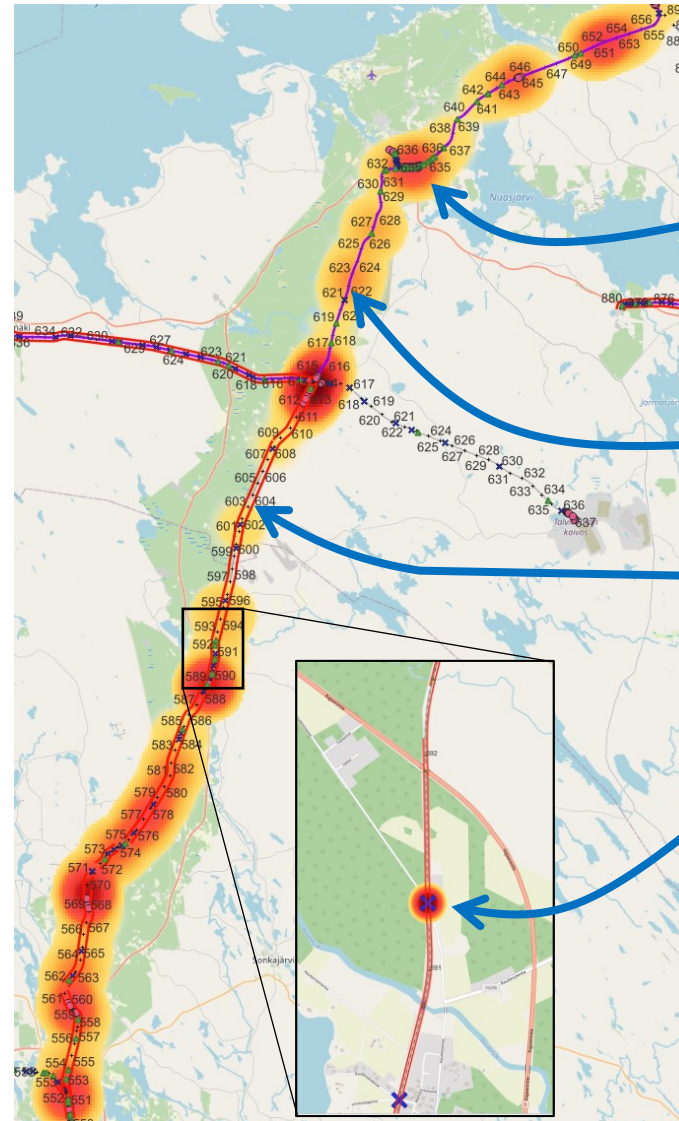

Datalähteiden hyödyntäminen kunnossapidossa

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Kartta- ja analytiikkatyökaluilla pystytään yhdistämään tietoa rataverkosta, sen käytöstä, tehdyistä kunnossapidon toimenpiteistä, muuttuneesta toiminnasta tai muista, vikaantumista indikoivista tekijöistä.
- Päätöksiä voidaan tehdä kaikkeen saatavilla olevaan tietoon perustuen. Rataverkon bruttotonnit tai vaihteiden kääntymisen lukumäärät toimivat taustalla toimenpiteiden ohjelmointia ohjaavana, yhtenä tekijänä.
- Monissa tapauksissa ongelmien syy saadaan kohdistettua tarkasti tiettyyn omaisuuteen, jolloin korjaustoimenpiteet voidaan suunnitella sen mukaisesti.

Radantarkastuksessa
havaittujen geometriavirheiden
määrät (lämpökartta)

Pölkyn tyyppi = Puu

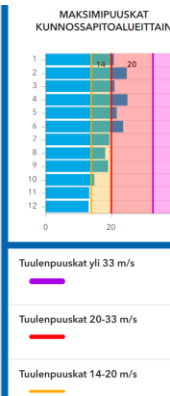
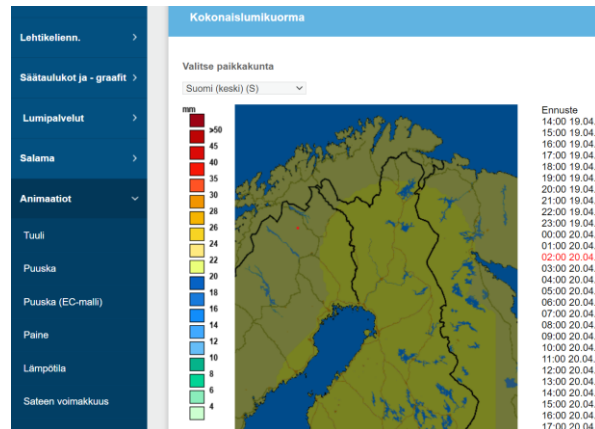
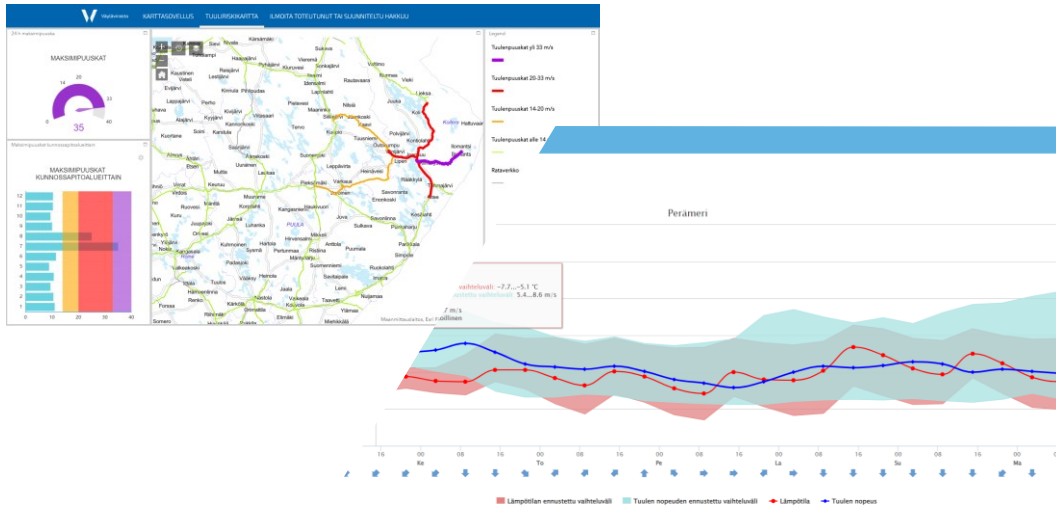
Kiskon asennusvuosi < 1990

Sillat, vaihteet, taseristeykset...

Mahdollisuus tehdä johtopäätöksiä
geometriavirheiden syistä
omaisuusdatan perusteella

Varautumisen merkitys korostuu - myös sään ääri-ilmiiöihin kuten myrskyihin tai suuriin sateisiin

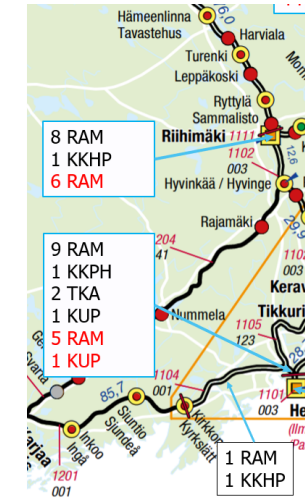

Rautateillä linjaosuuksien lisäksi keskeistä on liikennepaikkojen toimivuus talvella

- **Talvikunnossapidon** aikaisempien vuosien tapaan on ennakkovarautuminen keskeisessä roolissa-lumityösuunnitelmat, vaihteiden lämmitysten tarkastukset sekä sääennusteiden seuranta (IL yhteistyö). Erityisesti liikennepaikoilla kunnossapito pyritään varmistamaan yhteistyössä (edellyttää kaluston siirtoja).
  - Eri rautatietoimijoiden yhteinen talvivarautumisryhmä.
  - Talvikaudellakin toimii jokaisella kunnossapitoalueella jatkuva viankorjauspäivystys. Lisäksi sääennusteiden perusteella kunnossapidon resursseja nostetaan.
  - Erittäin haastavien talviolosuhteiden vallitessa on sovittu menettelyt, joilla voidaan tehdä nopeita päätöksiä rataverkolla tehtävien töiden aikataulumuutoksista tai päätöksiä henkilöliikenteen poikkeusjärjestelyistä.

Kunnossapitoalue 1

- Normaalityöresurssit:
  - 65 henkilöä
  - 2 TKA
  - 7 kiskopyöräkaivinkonetta
  - 4 KUP (2 x pyöräkuormaaja, 2 x traktorikaivinkone)
- **Lisäresurssit:**
  - 43 henkilöä
  - 2 TKA
  - 5 lumivaunua

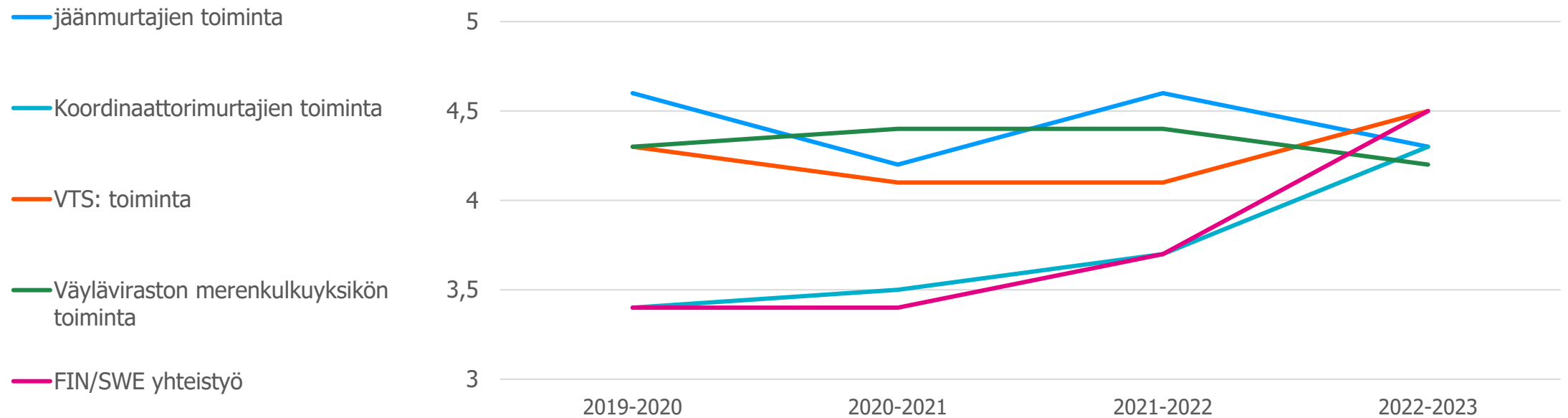
Merenkulku ja jäänmurto Suomen kilpailukyvyyn mahdollistajana

Suomessa on 4 000 km kauppamerenkulun väyliä ja 30 ympäri vuoden auki olevaa satamaa.

- Väylävirasto vastaa **vesiväylien** ja **VTS- palveluiden** tilaamisen lisäksi **talvimerenkulun** järjestämisestä (avustus, rajoitukset, erivapaudet) ja tilaa jäänmurtopalvelua. Tavoitteena on varmistaa Suomen ympärivuotinen merenkulku ja turvata elinkeinoelämän kilpailukykyä.
  - Suomen jäänmurtajalaivaston (9 elinkaaren eri vaiheessa olevaa, erilaista murtajaa) riittävyys ja tehokas elinkaaren hallinta on keskeinen osa Suomen elinkeinoelämän tuotannon toimintavarmuutta ja kilpailukykyä.
  - Hyvä ja toimiva yhteistyö ruotsalaisten kanssa ensiarvoisen tärkeää Suomelle.
  - Hallitusohjelman kirjaus: ”Uudistetaan jäänmurron järjestämistapa ja käynnistetään jäänmurtajien pitkäjänteinen uusimishjelma hallituskauden aikana.”

Talvimerenkulku – tyytyväisyys palveluiden toimivuuteen

Suomen ympärivuotinen saavutettavuus - merituulivoimapaistot

- Pohjanlahdelle ja Ahvenanmaan vesille on suunnitteilla runsaasti merituulivoimaa.
  - Tällä hetkellä Suomen vesialueilla n 20 eri hankekehittäjää, suunniteltujen alueiden koot vaihtelevat useista sadoista neliökilometreistä jopa yli 1000 km² alueisiin.
  - Ruotsin merialueille kohdistuu vielä enemmän tuulivoimasuunnitelmia kuin Suomen merialueille.
- Karkea arvio merituulivoimahankkeen toteuttamiselle on noin kymmenen vuotta (luvut 5-7 v ja rakentaminen 2-3 v).
- Hankkeilla vaikutus myös satamiin ja merenkulkuun, mutta erityisesti tuulivoima-alueiden yhteisvaikutus on merenkulun kannalta ratkaiseva (rakennusvaihe, pysyvä vaikutus erityisesti talvimerenkulkuun/ merenkulun käyttämiin reitteihin erityisesti jääolosuhteissa).

Väylävirasto
Trafikledsverket